

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **psychologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia”; Filia w Lublinie

Data przeprowadzenia wizytacji: **6-7.12.2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	16
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	34
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	40
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	44
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	46
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	48
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	50
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	54
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	59

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Maria Próchnicka, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Krystyna Rymarczyk, członek PKA
2. prof. dr hab. Eleonora Bielawska-Batorowicz, ekspert PKA
3. dr Arkadiusz Jasiński, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Wiktoria Walkowiak, ekspert PKA ds. studenckich
5. Natalia Nyt, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku psychologia prowadzonym w Filii w Lublinie Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” została przeprowadzona na wniosek Ministra Nauki. Wizytacja przeprowadzona została w formie stacjonarnej. PKA po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą stacjonarnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni oraz załącznikami do raportu.

Wizytacja odbywała się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem, stanowiącym załącznik do raportu zespołu oceniającego. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z władzami Uczelni, zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Z uwagi na brak zakończonego pełnego cyklu kształcenia na kierunku psychologia w Filii w Lublinie ocenie zespołu nie zostały poddane prace dyplomowe. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oceniającego poinformowała Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	psychologia
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	- studia stacjonarne - studia niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- psychologia (81%) - pedagogika (5%) - nauki socjologiczne (4%) - nauki medyczne (10%)
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	10 semestrów / 300 punktów ECTS
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy / 900 h
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- psychologia kliniczna - psychologia rodziny - psychologia biznesu i coachingu - psychologia reklamy i mediów - psychologia sportu - psychologia kryminalistyczno-śledcza - psychologia sądowo-penitencjarna - psychotraumatologia i profilaktyka społeczna - psychoterapia - psychoseksuologia - neuropsychologia - HR i talent management (zarządzanie zasobami ludzkimi) - komunikacja wizerunkowa (PR, branding, reklama i social media) - psychologia dzieci i młodzieży - psychodietetyka i suplementacja w sporcie - psychologia kryzysu i interwencji kryzysowej - psychologia wspomagania dzieci i młodzieży - psychologia sądowa

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

	- psychologia sądowa - psychologia zdrowia	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	17 osób	81 osób
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	3283 h	2243 h
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	167,2 ECTS	125,3 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	227 ECTS	227 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	138 ECTS	138 ECTS

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium niespełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium niespełnione

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium niespełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium niespełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku psychologia w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia”, Filia w Lublinie zakładają *wszechstronne przygotowanie absolwentów do profesjonalnego pełnienia społecznej roli psychologa w warunkach nieustannie i szybko zmieniających się zapotrzebowania na wiedzę i umiejętności psychologa z uwzględnieniem holistycznego modelu postrzegania człowieka*. Chociaż cele te nawiązują do dyscypliny psychologia, to Uczelnia bez merytorycznego uzasadnienia przyporządkowała kierunek do kilku innych poza psychologią (w 81%) dyscyplin tj., do nauk medycznych w 10%, pedagogiki w 5% oraz nauk socjologicznych w 4%. Takie przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych nie znajduje zatem uzasadnienia i odzwierciedlenia w celach i w koncepcji kształcenia. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny, w tym liczba dyscyplin, powinno racjonalnie wynikać z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia danego kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, w oparciu o które konstruowana jest koncepcja kształcenia. Zarówno charakterystyka koncepcji kierunku psychologia w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” Filia w Lublinie, jak i opis efektów uczenia się zakładanych w programie studiów, wskazują na założenia kształcenia psychologów, a wybrane zajęcia z dyscyplin innych niż psychologia, mają charakter subsydiarny, zatem występowanie w programie studiów treści powiązanych z tymi dyscyplinami nie stanowi wystarczającego argumentu dla przyporządkowania kierunku do wskazanych wyżej dyscyplin, innych niż psychologia.

Obowiązująca strategia Uczelni kładzie nacisk na tworzenie praktycznych programów edukacyjnych, czego wyrazem jest oferta 24 specjalności. Uczelnia planuje przygotowanie do pracy psychologa zajmującego się zarówno *psychologią kliniczną dzieci i młodzieży*, jak i *psychodietetyką i suplementacją*

w sporcie, psychologią zwierząt, psychoterapią, psychologią penitencjarną itd. Propozycja tak wielu, a jednocześnie bardzo wąskich merytorycznie specjalności – co jest charakterystyczne dla studiów podyplomowych – nie jest zasadna. Po pierwsze, niektóre z proponowanych specjalności, ze względu na tematykę, mogłyby wchodzić w zakres bardziej „ogólnych” specjalności. Przykładowo, *psychologia kliniczna* jako obszar zawiera w sobie bowiem elementy psychoterapii czy psychoseksuologii. Po drugie, aby odpowiedzialnie planować kształcenie w ramach 24 specjalności, niezbędne jest dysponowanie kadrą nauczycieli akademickich o niezwykle zróżnicowanych osiągnięciach naukowych i doświadczeniu zawodowym oraz bogatą i zróżnicowaną infrastrukturą. W Filii w Lublinie brak jest zarówno takiego potencjału kadrowego, jak i zaplecza materialnego i infrastrukturalnego. Ponadto, w opisach specjalności zawartych w koncepcji kształcenia znajdują się błędy merytoryczne lub informacje niezgodne z rzeczywistością, co dodatkowo wskazuje na brak możliwości prawidłowego kształcenia studentów w ramach specjalności. Oto kilka przykładów: absolwent specjalności *psychologia kliniczna* ma osiągnąć kompetencje w zakresie zaburzeń zachowania i emocji, pominięte natomiast zostały inne aspekty funkcjonowania psychicznego człowieka. I dalej – absolwent osiągnie kompetencje w zakresie rozmowy klinicznej i diagnozy funkcjonalnej, ale pominięte zostały tak istotne, kluczowe kwestie jak np. diagnoza zaburzeń osobowości. W opisie specjalności *neuropsychologia* błędnie założono, że neuropsychologia zajmuje się badaniem związków między układem nerwowym człowieka a funkcjonowaniem poznawczym, a nie psychicznym człowieka. W charakterystyce sylwetki absolwenta specjalności *psychotraumatologia i profilaktyka społeczna* wskazano, że absolwent zdobędzie wiedzę i umiejętności w zakresie terapii traumy, a absolwent specjalności *psychoterapia* będzie przygotowany do pracy jako profesjonalny terapeuta we wszystkich najważniejszych nurtach psychoterapeutycznych. Powyższe założenie nie jest możliwe do osiągnięcia, ponieważ specjaliści psychoterapeuci kształcą się wiele lat zwykle w jednym nurcie koncepcyjnym, aby osiągnąć umiejętności pozwalające na odpowiedzialną pracę z pacjentem. Podobnie, w opisie sylwetki absolwenta *psychologii sądowo-penitencjarnej*, błędnie wskazano, że absolwent nabędzie szeroką wiedzę oraz umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zakresie psychologii sądowej. Ponadto należy zauważyć, że absolwent tej specjalności nie ma też możliwości nabycia umiejętności „tworzenia profili psychologicznych sprawców” oraz nie będzie mógł wykonywać profilowania kryminalnego, gdyż umiejętność ta wymaga bardzo szerokiej, nie tylko psychologicznej wiedzy oraz doświadczenia zawodowego. Należy także podkreślić, że sylwetka absolwenta *psychologii sądowo-penitencjarnej* w znacznym zakresie jest zbieżna z sylwetką absolwenta specjalności *psychologia kryminalistyczno-śledcza*. *Psychodietetyka i suplementacja w sporcie*, według Uczelni to specjalność przygotowująca do prowadzenia treningu mentalnego i wsparcia psychologicznego zawodników sportów wyczynowych i amatorskich, co pozostaje w sprzeczności z nazwą specjalności. Nie wyjaśniono powodów umieszczenia zajęć z *prawa dla psychologów* w koncepcji kształcenia w ramach tejże specjalności. Kolejna nieprawidłowość dotyczy założenia, że absolwenci wybranych specjalności (np. *psychologia kryminalistyczno-śledcza*, *neuromarketing*) mogą kontynuować pracę naukową i prowadzić badania, co jest w sprzeczności z profilem praktycznym studiów na ocenianym kierunku.

W raporcie samooceny Uczelnia wskazała, że *koncepcja kształcenia studiów na kierunku psychologia powstała na bazie przeprowadzonych prac badawczych Instytutu Humanum i konsultacji Władz Uczelni z udziałem interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz jako wynik doświadczeń naukowych i zawodowych kadry odpowiedzialnej za realizację kształcenia na kierunku*. Analiza stanu faktycznego nie potwierdza udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w tworzeniu koncepcji kształcenia. Uczelnia nie przedstawiła dokumentacji potwierdzającej takową współpracę.

Podsumowując, treściowo koncepcja kształcenia w części ogólnej, nieobejmującej specjalności, oraz cele kształcenia na kierunku psychologia są właściwe dla tego kierunku, zostały prawidłowo sformułowane, uwzględniają różne aspekty kształcenia pod względem teoretycznym i praktycznym, a także, bardzo ogólnie, wymagania ustawy o zawodzie psychologa oraz wytyczne Krajowej Komisji Akredytacyjnej Europejskiego Certyfikatu Psychologa EuroPsy, jak również postęp w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku psychologia i zakładają, zgodnie z profilem praktycznym, wyposażenie studentów w umiejętności zawodowe psychologa. Jednak przyporządkowanie kierunku do różnorodnych dyscyplin, zbyt rozbudowana, niemająca odzwierciedlenia w potencjale Uczelni i Filii w Lublinie, oferta specjalności oraz niewłaściwe charakterystyki sylwetek absolwenta poszczególnych specjalności wskazują, że założenia koncepcji kształcenia nie zostały dobrze przemyślane, a w jej tworzeniu nie brali udziału interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni.

Uczelnia sformułowała 55 efektów uczenia się, w tym 22 w zakresie wiedzy, 23 w zakresie umiejętności oraz 10 w zakresie kompetencji społecznych. Ich analiza wskazuje, że: 1) nie wszystkie zostały określone zgodnie z uniwersalnymi charakterystykami 7. poziomu PRK tj. absolwent *zna i rozumie w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami; różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności*; 2) niektóre z nich są niespecyficzne; 3) w większości opisy kierunkowych efektów uczenia się są nadmiernie rozbudowane pod względem treściowym; 4) liczne opisy mają niejednorodny charakter, tj. w jednym opisie zawartych jest więcej niż jeden efekt uczenia się; 5) występują też opisy sformułowane w taki sposób, że ich treści wewnątrznie się powielają, tzn. druga część opisu stanowi uszczegółowienie części pierwszej; 6) część efektów uczenia się została sformułowana w sposób bardzo ogólny. Wszystkie te błędy w opisie zakładanych efektów uczenia się skutkują niemożnością zbudowania wiarygodnego i rzetelnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów.

Odnosnie do zastrzeżenia dotyczącego poziomu głębokości wiedzy, opis efektu K_W10 *Posiada uporządkowaną i teoretycznie podbudowaną wiedzę z zakresu psychologii społecznej. Zna związek psychologii społecznej z innymi naukami społecznymi. Zna w pogłębiony sposób zjawiska związane ze społecznym działaniem człowieka jako jednostki oraz funkcjonowaniem różnych struktur społecznych. Zna praktyczne zastosowania wyników badań psychologii społecznej*, precyzując, jego pierwsza część dotycząca *uporządkowanej i teoretycznie podbudowanej wiedzy* nie wskazuje na poziom głębokości wiedzy zakładanej do nabycia przez studenta.

Podobnie, nieprecyzyjne określenia zawiera opis efektu K_W13 *Ma uporządkowaną i teoretycznie podbudowaną wiedzę z zakresu neurobiologii człowieka...*, efektu K_W17 *Posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą etyki [...]*, efektu K_W22 *Ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia*.

Przykładem rozbudowanego treściowo opisu efektu jest K_W17 *Posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą etyki, a w szczególności etyki zawodowej psychologa. Zna standardy etyczne wykonywania zawodu psychologa-praktyka oraz psychologa-badacza, określone w regulacjach krajowych i międzynarodowych. Zna wybrane metody i narzędzia pomiaru oraz opisu odpowiednie dla psychologii pracy. Zna zastosowania wiedzy psychologicznej w organizacjach i instytucjach*. Po pierwsze efekt ten, choć w swej istocie ma odnosić się do etyki w zawodzie psychologa, nawiązuje niezgodnie z profilem praktycznym ocenianego kierunku do pracy naukowej „psychologa-badacza”, a po drugie efekt odnosi

się do zupełnie różnych od etyki zagadnień tj. psychologii pracy, czyli subdyscypliny psychologii stosowanej, obejmującej rozmaite aspekty organizacji i zarządzania zasobami ludzkimi. Podobnie rozbudowany treściowo jest opis efektu K_W22 *Ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia oraz ich filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych i medycznych podstawach. Zna współczesne teorie nauczania, pedagogiki oraz dydaktyki ogólnej i szczegółowej w zakresie psychologii. Ma wiedzę o strukturze i celach systemu edukacji oraz stosowanych oddziaływaniach pedagogicznych. Zna ich praktyczne wykorzystanie*, z którego nie wynika klarownie jakiego zakresu wiedzy do opanowania przez studenta on dotyczy. Innymi przykładami nadmiernie rozbudowanych treściowo i stylistycznie opisów efektów uczenia się są opisy efektów K_U07 *Potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej, jak i stylistycznej*, K_U02 *Potrafi samodzielnie formułować problemy badawcze w języku naukowym właściwym dla psychologii i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi. Potrafi dokonać operacjonalizacji hipotez, opracować plan badawczy adekwatny do badanego problemu oraz przeprowadzić samodzielnie i w zespole badawczym badania z wykorzystaniem metod ilościowych i jakościowych. Potrafi poddać analizie zebrane dane empiryczne, z zastosowaniem metod statystycznych oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych*, K_U05 *Potrafi integrować posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, pedagogiki i dyscyplin pokrewnych oraz zastosować ją do opisu sytuacji i analizy podejmowanych działań praktycznych*, który zawiera dodatkowo sformułowania bardzo ogólne, co uniemożliwia zbudowanie systemu weryfikacji, gdyż nie określono rodzajów „zjawisk psychologicznych i społecznych”, w odniesieniu do których student będzie potrafił wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną i praktyczną, ani też działań praktycznych. Innym przykładem zbyt ogólnie sformułowanych efektów uczenia się jest K_W21 *Zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji związane z różnicami kulturowymi, religijnymi oraz ich związki z systemami wartości i zjawiskami patologii społecznych*.

Ponadto tak sformułowane efekty uczenia się są niejednorodne, tj. w jednym opisie zawartych jest więcej niż jeden efektów uczenia się (dotyczy to także np. efektów K_W12 *Zna w pogłębionym stopniu metody udzielania pomocy psychologicznej. Zna założenia i praktyczne zastosowanie wybranych nurtów psychoterapii, interwencji kryzysowej, psychoedukacji, poradnictwa i rewalidacji, terapii pedagogicznej. Zna psychiatryczne metody leczenia zaburzeń psychicznych. Zna w pogłębionym stopniu zasady budowania kontaktu i relacji pomagania w różnych kontekstach społecznych i rodzajach działań pomocowych i ich praktyczne zastosowanie* lub K_W20 *Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą projektowania ścieżki własnego rozwoju. Zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości w tym związanych z działalnością zawodową w zakresie psychologii. Ma wiedzę o prawnych regulacjach dotyczących zawodu psychologa w Polsce i Unii Europejskiej, w zakresie różnych specjalności*). Niejednorodność opisu efektów uczenia się uniemożliwia zbudowanie rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów. Nadmiernie rozbudowanie opisów zakładanych efektów uczenia się skutkuje tym, że efekty są trudne w percepcji, nie są w pełni zrozumiałe.

Odnosnie do kierunkowych efektów uczenia się w zakresie umiejętności, w większości w ich opisach dominują umiejętności umysłowe, jak: potrafi wykorzystać wiedzę..., sformułować problem..., interpretować, wyszukać informacje, zidentyfikować, wyjaśnić – przykładowo efekt K_U05 *Potrafi integrować posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, pedagogiki i dyscyplin pokrewnych oraz zastosować ją do opisu sytuacji i analizy podejmowanych działań praktycznych*. W opisie efektów

uczenia się dla ocenianego kierunku zabrakło odniesienia do rzeczywistych umiejętności praktycznych, które zostaną opanowane przez absolwenta. Ponadto opis kierunkowych efektów uczenia się nie uwzględnia kształcenia w obrębie poszczególnych 24 specjalności. W niewielkim zatem stopniu w opisie kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku psychologia uwidocznione są umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Braki te powodują, że efekty uczenia się w niepełnym stopniu odzwierciedlają praktyczny profil studiów i nie są całkowicie zgodne z koncepcją oraz celami kształcenia.

W opisie kierunkowych efektów uczenia się występują też inne błędy, np. efekt K_W12 – *zna psychiatryczne metody leczenia zaburzeń psychicznych* jest nieosiągalny, bowiem wiedza na temat psychiatrycznych metod leczenia zdecydowanie wykracza poza kompetencje psychologa. Absolwent studiów psychologicznych nie posiada uprawnień do leczenia zaburzeń psychicznych. Opis efektu K_W14 obejmuje wiedzę z zakresu antropologii biologicznej, w tym etologii. Efekt ten dotyczy jedynie specjalności *psychologia zwierząt*, zatem absolwent innej specjalności nie nabędzie tego efektu, a efekty kierunkowe muszą zostać osiągnięte przez wszystkich absolwentów. Treści programowe zajęć dla wszystkich studentów np. *biopsychologia i biologiczne podstawy zachowania człowieka* nie zawierają zagadnień antropologii biologicznej, w tym etologii.

Efekty K_U21 i K_U23 są merytorycznie tożsame, umieszczenie analogicznych efektów w opisie jest błędne.

Niektóre efekty są sformułowane w taki sposób, że ich treści wewnętrznie się powielają, tzn. druga część opisu stanowi uszczegółowienie części pierwszej (np. K_W16 *Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu psychologii emocji i motywacji. Zna teorie emocji i motywacji oraz biologiczne, psychologiczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania emocji i ekspresji emocjonalnej. Rozumie związki emocji i motywacji z procesami poznawczymi i zachowaniem i zna ich odniesienie do działalności zawodowej psychologa*, K_W08 *Ma pogłębioną wiedzę z zakresu psychologii procesów poznawczych. Zna w pogłębionym stopniu teorie uczenia się i pamięci oraz relacje między psychologią poznawczą a neuronauką i kognitywistyką. Zna kierunki i paradygmaty badań w zakresie psychologii poznawczej i ich praktyczne odniesienie*). Takie długie opisy efektów uczenia się ograniczają znaczącą możliwość ich zrozumienia przez różne grupy odbiorców, szczególnie np. kandydatów na studia, ale i studentów, szczególnie pierwszych roczników studiów.

W przypadku niektórych efektów uczenia się nie jest możliwe ich nabycie przez studentów. Dotyczy to np. efektów K_U06 *Potrafi opracować teksty przedstawiające wyniki własnych badań zawierające analizę literatury przedmiotu, praktyczny dorobek psychologii oraz przedstawiać wnioski, z zachowaniem standardów metodycznych właściwych dla psychologii z wykorzystaniem narzędzi i zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych* oraz K_U13 *Potrafi w celu sformułowania i rozwiązywania złożonych problemów o charakterze praktycznym konstruować narzędzia badawcze, w tym sprawdzić ich parametry takie jak rzetelność i trafność z zastosowaniem metod psychometrycznych i statystycznych. Potrafi ocenić wartość metod kwestionariuszowych i testów na podstawie ich parametrów psychometrycznych i przystosować do potrzeb badawczych*, które nie posiadają rozwinięcia w opisie efektów uczenia się zakładanych dla zajęć, ponieważ został w nim pominięty proces tworzenia narzędzia psychologicznego.

Uczelnia określiła efekty uczenia się zakładane dla zajęć określonych w programie studiów, które zostały przedstawione w kartach zajęć (sylabusach). W opisie efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów zostały powtórzone nieprawidłowości zdiagnozowane w odniesieniu

do opisu efektów kierunkowych, tj.: 1) niepełna zgodność efektów z 7. poziomem PRK; 2) niewłaściwe odniesienie efektów zakładanych dla zajęć do efektów kierunkowych; 3) powtórzenia treści efektów kierunkowych w efektach uczenia się zakładanych dla zajęć; 4) przypisywanie do zajęć efektów niespecyficznych lub merytorycznie nadmiarowych w stosunków do planowanych treści programowych oraz 5) formułowanie efektów rozbudowanych treściowo, niejednorodnych treściowo, sformułowanych rozwlekale, co utrudnia percepcję i zrozumienie efektu. Podobnie jak w przypadku efektów kierunkowych nieprawidłowości te uniemożliwiają zbudowanie wiarygodnego i rzetelnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów.

Dla przykładu, opisy efektów, w których zabrakło określenia poziomu głębokości wiedzy dotyczą zajęć *biomedyczne podstawy zachowań ludzkich* – efekt P_W02 *Student posiada wiedzę na temat cech rozwojowych charakterystycznych dla okresu szkolnego i dojrzewania, okresu transwolucji oraz okresu regresyjnego* oraz efekt P_W02 *Student posiada wiedzę w zakresie wymienienia i scharakteryzowania zagrożenia zdrowotne w różnych okresach rozwojowych człowieka ze szczególnym uwzględnieniem wpływu układu nerwowego na stan somatyki oraz zna praktyczne zastosowanie tej wiedzy. Zna metody pracy pedagogicznej i psychologicznej wspierania rozwoju człowieka w aspekcie medycznym*. Podobnie, w przypadku zajęć *wprowadzenie do pedagogiki*, w efekcie P_W02 *Student posiada wiedzę na temat procesów komunikowania się interpersonalnego i społecznego, w tym działalności pedagogicznej, oraz ich prawidłowości i zakłóceń. Student zna specyfikę środowisk wychowawczych i zachodzących w nich procesów*, zabrakło sprecyzowania poziomu głębokości wiedzy. Ponadto dla tych zajęć wzmiankowany wyżej efekt P_W02 oraz efekt P_W01 *Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu pojęcia pedagogiki (m.in. wychowanie, kształcenie, samokształtowanie, nauczanie, uczenie się), wie jakie kryteria odróżniają naukę od innych form działalności społecznej, wymienia zasady i założenia Konwencji o Prawach Dziecka, wie jaka problematyka podejmowana jest w ramach wybranych subdyscyplin pedagogiki, przedstawia założenia wybranych współczesnych prądów i kierunków w pedagogice oraz zna praktyczne zastosowanie tej wiedzy*, dotyczy dyscypliny pedagogika, a nie psychologia, co oznacza, że ich odniesienie do efektów kierunkowych, odpowiednio K_W22 oraz K_W01, jest błędne.

Efekty uczenia się, w których zabrakło określenia zakresu wiedzy do opanowania przez studenta dotyczy np. zajęć *psychologia emocji i motywacji*, w przypadku których w opisie efektu P_W01 *W pogłębionym stopniu student posiada wiedzę z zakresu teorii nauki i zjawisk występujących w związku ze zmianami paradygmatów naukowych* – nie sprecyzowano jakich nauk oraz zjawisk dotyczy wiedza, którą student ma nabyć. Opis tego efektu jest ponadto powtórzeniem efektu kierunkowego K_W03. Podobnie, w przypadku tych samych zajęć efekt P_W02 *W pogłębionym stopniu student posiada wiedzę z zakresu neurobiologii człowieka. Zna relacje między aktywnością ośrodkowego układu nerwowego a funkcjonowaniem emocjonalnym, poznawczym i motorycznym człowieka. Zna metody badania funkcji układu nerwowego oraz pomiaru psychofizjologicznego oraz zna praktyczne zastosowanie wiedzy*, jest powtórzeniem efektu kierunkowego K_W13. Z kolei, dla zajęć *psychologia aktywności fizycznej* sformułowany został efekt P_W02 *Posiada wiedzę o charakterze pogłębionym z zakresu psychologii społecznej. Zna związek psychologii społecznej z innymi naukami społecznymi. Posiada pogłębioną wiedzę o zjawiskach związanych ze społecznym działaniem człowieka jako jednostki oraz funkcjonowaniem różnych struktur społecznych. Zna teorie i ma wiedzę o praktycznych zastosowaniach wyników badań psychologii społecznej*, który jest niespecyficzny dla zajęć o takiej nazwie, a także niezwiązany z treściami programowymi określonymi dla zajęć, zatem jest niemożliwy do osiągnięcia. Podobna uwaga dotyczy efektu przypisanego do zajęć *etyka w pracy*

biegłego psychologa: P_W01 Zna i rozumie pojęcia i zasady ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz zna praktyczne zastosowanie tej wiedzy oraz efektu P_W01 dla zajęć żywienie i suplementacja w sporcie (głównych zajęć na specjalności psychodietetyka i suplementacja w sporcie), P_W01 dla zajęć zaburzenia odżywiania u sportowców.

Przykładem rozbudowanego treściowo, a jednocześnie zawierającego błędy merytoryczne efektu w zakresie wiedzy jest opis efektu P_W01 zakładanego dla zajęć *psychiatria: Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu wiedzę o różnych metodach udzielania pomocy psychologicznej. Zna założenia i praktyczne zastosowanie wybranych nurtów psychoterapii, interwencji kryzysowej, psychoedukacji, poradnictwa i rewalidacji, terapii pedagogicznej. Ma wiedzę o psychiatrycznych metodach leczenia zaburzeń psychicznych. Zna zasady budowania kontaktu i relacji pomagania w różnych kontekstach społecznych i rodzajach działań pomocowych w sposób umożliwiający jej praktyczne zastosowanie.* W opisie tym pierwsze i drugie zdanie odnoszą się do wiedzy na temat pomocy psychologicznej. Należy tu zauważyć, że ta treść opisu efektu, w którym jest mowa o terapii pedagogicznej nie odnosi się do dyscypliny psychologia, z kolei część dotycząca leczenia zaburzeń psychicznych nie jest powiązana z treścią zajęć, co resumując, uniemożliwia osiągnięcie efektu. Innymi przykładami rozbudowanych merytorycznie opisów efektów uczenia się są również efekty przypisane do zajęć *opiniowanie. ekspertyzy psychologiczno-sądowe*, które zostały uwzględnione w programie trzech specjalności: *psychologia kryminalistyczno-śledcza, psychologia sądowo-penitencjarna, psychologia sądowa*, co rodzi pytanie o rzeczywistą odrębność tych specjalności. Z opisu efektu P_W01 *Zna w sposób pogłębiony zasady i wybrane metody prowadzenia diagnozy psychologicznej i ich praktyczne wykorzystanie. Ma wiedzę o roli metod ilościowych i jakościowych w diagnozie. Zna wartość diagnostyczną różnych metod kwestionariuszowych i projekcyjnych. Zna systemy klasyfikacji zaburzeń psychicznych. Zna specyfikę diagnozy w różnych kontekstach społecznych i instytucjonalnych i kulturowych*, można wywnioskować, że jeżeli student zna zasady i wybrane metody prowadzenia diagnozy psychologicznej, to posiada także wiedzę na temat metod ilościowych i jakościowych w diagnozie, w tym metod kwestionariuszowych itd. W przypadku tych zajęć niewłaściwie jest sformułowany także efekt P_W02 *Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie psychologii rozwoju. Zna teorie i modele rozwoju człowieka oraz wychowania, a także badania związane z tymi obszarami. Zna specyfikę różnych faz rozwoju człowieka i znaczenia więzi społecznych. Posiada wiedzę o kryzysach rozwojowych i współczesnych praktycznych metodach wspierania rozwoju człowieka i rządzących nimi prawidłowościami.* W opisie tego efektu zawarto całą wiedzę z zakresu psychologii rozwoju człowieka, elementy psychologii społecznej i wiedzę o metodach wspierania rozwoju, co czyni ten efekt niemożliwym do osiągnięcia w ramach jednych zajęć, a także niemożliwym do sprawdzenia. Opis efektów uczenia się powinien mieć charakter jednorodny, tj. jeden efekt powinien obejmować jeden zakres/aspekt/element wiedzy, pojedynczą umiejętność, a nie wiele elementów jednocześnie.

W opisie efektów uczenia się zakładanych dla zajęć zidentyfikowano także powtórzenia treści efektów sformułowanych dla zajęć, nawet w ramach tych samych zajęć. Przykładowo w przypadku zajęć *resocjalizacja i funkcjonowanie instytucji resocjalizacyjnych* efekt P_W01 *Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu resocjalizacji, systemy resocjalizacji w Polsce oraz zna praktyczne zastosowanie tej wiedzy* oraz efekt P_W02 *Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie resocjalizacji i profilaktyki społecznej*, zawierają powtórzenie dotyczące wiedzy z zakresu resocjalizacji.

Niewłaściwy sposób konstrukcji efektów tj. powtórzenie tych samych treści innymi słowami dotyczy także opisów efektów w zakresie umiejętności. Przykładowo, dla zajęć *diagnoza uzależnień*

i współzależności pierwsza część efektu P_U02 Potrafi zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem odpowiednich metod rozpoznawania uzależnień oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych, pokrywa się treściowo z drugą częścią tj. Potrafi dostosować metody diagnostyczne do kontekstu badania..., i dalej z treścią efektu P_U03 Potrafi odróżnić uzależnienie od zaburzenia procesów psychicznych na podstawie objawów. Podobnie zbieżne pod względem treści są opisy efektów P_U02 Student umie zdiagnozować zaburzenia na tle neuropsychologicznym i potrafi zastosować te umiejętności w praktyce oraz P_U03 Student potrafi w stopniu pogłębionym w praktyce terapeutycznej wykorzystywać umiejętności z zakresu neuropsychologii, zakładanych dla zajęć podstawy neuropsychologii. Ponadto, dla zajęć motywacja w sporcie sformułowany efekt P_U02 Potrafi dostosować mechanizmy motywacji do indywidualnych predyspozycji sportowca, jak i zjawisk społeczno-kulturowych jest niezrozumiały, we fragmencie odnoszącym się do dostosowania mechanizmów motywacji do zjawisk społeczno-kulturowych.

Efekty w zakresie kompetencji zwykle są niespecyficzne i nie powiązane treściowo w treściami programowymi zajęć. Przykładowo efekt P_K02 *Jest gotowy do współpracy z otoczeniem oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania psychologiczne, edukacyjne i wychowawcze* (zajęcia *diagnoza uzależnień i współzależności*).

Występują także przypadki przypisywania zajęciom efektów uczenia się w sposób przypadkowy, np. dla zajęć *elementy prawa dla psychologów* sformułowano efekt P_U01 (jeden z dwóch efektów w zakresie umiejętności) – *W pogłębionym stopniu potrafi integrować posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, pedagogiki i dziedzin pokrewnych oraz zastosować ją do opisu sytuacji*, który jest zupełnie niepowiązany z prawem dla psychologów, zatem niespecyficzny i przypadkowy. Studenci nie mogą osiągnąć tego efektu w trakcie zajęć.

Podane przykłady nieprawidłowych konstrukcji opisu zakładanych efektów uczenia zarówno w przypadku efektów kierunkowych, jak i efektów zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów oraz przypadkowego przypisywania efektów zajęciom określonym w programie studiów mają charakter strukturalny i są właściwe dla całego programu studiów na ocenianym kierunku i objętych jego zakresem specjalności. Uniemożliwia to zbudowanie rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów, jednoznacznego stwierdzenia czy wszystkie zakładane efekty uczenia się zostały przez studentów nabyte.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kierunek psychologia w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” Filia w Lublinie został poprawnie przyporządkowany do dyscypliny psychologia, ale błędnie przyporządkowany do trzech innych dyscyplin: nauk medycznych, pedagogiki oraz nauk socjologicznych. Przyporządkowanie kierunku do innych, poza psychologią, dyscyplin nie znajduje odzwierciedlenia w koncepcji kształcenia, w celach kształcenia ani w zakładanych dla kierunku efektach uczenia się. Aktualnie obowiązująca

koncepcja kształcenia jest ogólnikowa, opisana sformułowaniem „kształcenie prawdziwego psychologa”, nie wskazuje na specyfikę kształcenia w Filii w Lublinie UBNS „Varsovia”. Brak jest jasno określonej sylwetki absolwenta przygotowanego do wykonywania aktywności psychologa w konkretnych kontekstach społeczno-zawodowych. W programie studiów opisane jest kształcenie w ramach 24 specjalności, bardzo odległych od siebie merytorycznie. Wprawdzie Uczelnia i jej Filia w Lublinie deklaruje świadomość konieczności zmian w tym zakresie i zmniejszenia liczby specjalności, to jednak w obowiązującym programie studiów, opublikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej nie wprowadzono w tym zakresie żadnych zmian. Koncepcja kształcenia, w części opisującej specjalności, zawiera błędy i braki merytoryczne. Zakłada też, że absolwent niektórych specjalności może kontynuować pracę naukową i prowadzić badania, co jest w sprzeczności z deklarowanym profilem praktycznym, w obrębie którego studenci nie są przygotowywani do prowadzenia działalności naukowej. Koncepcja i cele kształcenia, wbrew deklaracji Uczelni, nie powstały przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Efekty uczenia się zakładane dla kierunku są w części zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym, częściowo też zgodne z 7. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Częściowo są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie psychologii, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej psychologa. Jednakże efekty uczenia się w zakresie umiejętności opracowane dla kierunku, odnoszą się do niewielu rzeczywistych umiejętności praktycznych, które zostaną opanowane przez studenta, dominują umiejętności typowe dla profilu ogólnoakademickiego: potrafi wykorzystać wiedzę..., sformułować problem..., interpretować, wyszukać informacje, zidentyfikować, wyjaśnić. Opis części efektów uczenia się zakładanych dla kierunku jest nadmiernie rozbudowany, występują w nich powtórzenia treści. Zidentyfikowano efekty dla kierunku zawierające błędy lub nieścisłości. Odnosi się to przykładowo do następujących efektów: K_W10, K_W12, KW_17, K_W20, K_U21, K_U23, P_W01, P_W02.

Efekty dla wielu zajęć i grup zajęć są sformułowane nieprawidłowo, głównie są niespecyficzne dla zajęć, zbyt ogólne, co powoduje, że student nie może osiągnąć efektu i trudno jest zaprojektować odpowiedni system ich weryfikacji. Są też efekty sformułowane w sposób bardzo ogólnikowy, skrótowy i niewiele mówiący o zakładanych do osiągnięcia kompetencjach. Przykładem mogą być efekty w sylabusach zajęć *opiniowanie, ekspertyzy psychologiczno-sądowe, diagnoza psychologiczna, elementy prawa dla psychologów, żywienie i suplementacja w sporcie*.

Jako przesłanki decydujące o propozycji oceny kryterium 1 – kryterium spełnione częściowo należy wskazać:

1. Brak zgodności przyporządkowania kierunku do dyscypliny z celami i koncepcją kształcenia oraz opisem zakładanych efektów uczenia się.
2. Brak zgodności obecnej koncepcji kształcenia na kierunku psychologia z założeniami nowej wizji i celami kształcenia w Filii w Lublinie UBNS „Varsovia”, w szczególności w odniesieniu do liczby i zakresu specjalności oraz uzasadnienia ich doboru, jak również brak odpowiedniego uwypuklenia w koncepcji oraz opisie zakładanych efektów uczenia się praktycznych zastosowań wiedzy oraz rozwoju umiejętności praktycznych niezbędnych w zawodzie psychologa.
3. Brak uwzględnienia w procesie budowania koncepcji kształcenia opinii i oczekiwań interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym pracodawców.

4. Nieprawidłowości w opisach efektów uczenia się, skutkujące brakiem możliwości zbudowania wiarygodnego i rzetelnego systemu weryfikacji i oceny efektów uczenia się nabywanych przez studentów, polegające na:
- a. niejednorodności opisu efektów uczenia się tj. występowania w opisie jednego efektu uczenia się więcej niż jednego efektu, np. K_W03 (*Zna w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu teorii nauki i zjawisk występujących w związku ze zmianami paradygmatów naukowych. Zna w pogłębionym stopniu historię rozwoju psychologii jako nauki oraz historię myśli psychologicznej*);
 - b. zawieraniu się w sobie elementów opisu efektów, tj. konstruowania opisu w taki sposób, że druga część opisu efektu zawiera uszczegółowienie pierwszej, wprowadzającej części, np. K_W06 (*Ma pogłębioną wiedzę w zakresie psychologii różnic indywidualnych. Zna koncepcje teoretyczne związane z rozwojem cech temperamentu, zdolności, inteligencji, stylów poznawczych oraz ma wiedzę o metodach ich pomiaru. Zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z psychologią*);
 - c. zbyt ogólnym i niespecyficznym opisie efektów uczenia się, np. K_W21 (*Zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji związane z różnicami kulturowymi, religijnymi oraz ich związki z systemami wartości i zjawiskami patologii społecznych*);
 - d. nadmiernie lakonicznym opisie efektów uczenia się, np. efekt P_U03 (*Student potrafi w stopniu pogłębionym zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem wywiadu, obserwacji oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych [...]*) dla zajęć *diagnoza psychologiczna*;
 - e. przypadkowym przypisywaniu efektów uczenia się do zajęć, wynikającym z nieadekwatności efektów do celów i zakresu przedmiotowego zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku psychologia do dyscypliny/dyscyplin zgodnie z koncepcją i celami kształcenia oraz w taki sposób, aby znalazło to odzwierciedlenie w efektach uczenia się. Dyscyplina, do której przyporządkowany został kierunek powinna stanowić podstawę budowania koncepcji kształcenia.
2. Zaleca się przebudowę koncepcji kształcenia na kierunku psychologia w celu dostosowania jej do założeń nowej wizji i celów kształcenia na kierunku, odzwierciedlających specyfikę kształcenia w Filii w Lublinie, w szczególności w odniesieniu do:
 - a. liczby i zakresu specjalności oraz uzasadnienia ich doboru i poprawności opisu merytorycznego,

- b. uwypuklenia w celach, koncepcji kształcenia, a w konsekwencji w opisie zakładanych efektów uczenia się praktycznych zastosowań wiedzy oraz rozwijania u studentów umiejętności realizacji czynności praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu psychologa.
- 3. Zaleca się uwzględnienie opinii i oczekiwań celowo dobranej grupy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w szczególności pracodawców w działaniach związanych z przebudową koncepcji kształcenia celowo.
- 4. Zaleca się wyeliminowanie z opisu efektów uczenia się zakładanych dla kierunku oraz zajęć określonych w programie studiów na kierunku psychologia następujących wskazanych w uzasadnieniu oceny nieprawidłowości w celu zapewnienia możliwości stworzenia wiarygodnego i rzetelnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów:
 - a. niejednorodności opisu,
 - b. zawierania się w sobie poszczególnych elementów opisu,
 - c. niespecyficzności opisu niektórych efektów uczenia się i ich nadmiernej ogólności efektów,
 - d. nadmiernej lakoniczności opisu niektórych efektów uczenia się,
 - e. przypadkowego przypisywaniu zajęciom określonym w programie studiów efektów uczenia się, niezwiązanych z celami i przedmiotem zajęć.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów na kierunku psychologia w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” Filia w Lublinie obejmuje grupę zajęć kształcenia ogólnego, grupę zajęć kształcenia podstawowego, grupę zajęć kształcenia praktycznego oraz specjalnościowego. W grupie zajęć kształcenia ogólnego ujęto zajęcia rozwijające kompetencje generyczne, takie jak np. *technologia informacyjna, bezpieczeństwo i higiena pracy*. Grupa zajęć kształcenia podstawowego, w większości, poza zajęciami *biomedyczne podstawy zachowań ludzkich*, obejmuje także zajęcia spoza dyscypliny psychologia (m.in. *filozofię, wprowadzenie do pedagogiki, logikę, psychiatrię*). Uwzględnienie w tej grupie zajęć z *psychiatrii* jest błędem merytorycznym, ponieważ zajęcia z tego zakresu obejmują wysoce specjalistyczną wiedzę, której pełny odbiór i zrozumienie, a zatem osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się, wymaga podstaw wiedzy o funkcjach psychicznych człowieka. Brakuje klarownego uzasadnienia wyróżnienia w programie studiów wymienionych wyżej grupa zajęć tj. kształcenia ogólnego i kształcenia podstawowego.

Grupa zajęć kształcenia praktycznego, w obrębie którego uwzględniono m.in. *wprowadzenie do psychologii, historię myśli psychologicznej, podstawy metodologii badań psychologicznych, psychologię emocji i motywacji, psychologię rozwojową człowieka* czy też cztery fakultety obejmuje zajęcia stanowiące trzon psychologii, tj. zajęcia z psychologii poznawczej, osobowości, różnic indywidualnych czy emocji i motywacji. W przypadku tej grupy zajęć nazwa może prowadzić do nieporozumień,

ponieważ właśnie w nim ujęto podstawowe zajęcia, realizowane przez studentów kierunków psychologicznych. Do zajęć kształcenia praktycznego błędnie przyporządkowano zajęcia *wprowadzenie do psychologii, historia myśli psychologicznej*, które nie mają charakteru zajęć praktycznych, natomiast mają charakter zajęć podstawowych. Ponadto, zajęcia *wprowadzenie do biopsychologii i biologiczne podstawy zachowań ludzkich* są merytorycznie/treściowo bardzo podobne, natomiast te pierwsze są zaliczone do grupy zajęć kształcenia podstawowego, natomiast drugie do praktycznego, co nie znajduje uzasadnienia. W ramach grupy zajęć kształcenia praktycznego są również *proseminarium, seminarium magisterskie i praktyki zawodowe*.

W programie studiów prawidłowo wyróżniono część kształcenia ogólnopsychologicznego, dającego podstawową wiedzę i kompetencje, oraz część specjalnościową, która przygotowuje absolwentów do wybranej aktywności zawodowej w konkretnym obszarze zawodu psychologa. Program części pierwszej jest poprawnie opracowany.

Specjalistyczne zajęcia związane z przygotowaniem do wykonywania zawodu psychologa są zorganizowane w ramach specjalności: *psychologia kliniczna, psychologia rodziny, psychologia biznesu i coachingu, psychologia reklamy i mediów, psychologia sportu, psychologia kryminalistyczno-śledcza, psychologia sądowo-penitencjarna, psychotraumatologia i profilaktyka społeczna, psychoterapia, psychoseksuologia, neuropsychologia, psychologia społeczna, psychologia zwierząt, psychologia międzykulturowa, neuromarketing, HR i talent management (zarządzanie zasobami ludzkimi), komunikacja wizerunkowa, (PR, branding, reklama i social media), psychologia dzieci i młodzieży, psychodietetyka i suplementacja w sporcie, psychologia kryzysu i interwencji kryzysowej, psychologia wspomagania dzieci i młodzieży, psychologia sądowa, psychologia uzależnień, psychologia zdrowia*. Każda ze specjalności obejmuje 12 zajęć.

Treści programowe są z reguły zgodne z efektami uczenia się. Dla przykładu, treści programowe dla zajęć *psychologia rozwojowa człowieka, psychologia różnic indywidualnych* są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny psychologia.

Zastrzeżenia dotyczą jednak takich zajęć jak np. *psychoterapia* oraz *diagnoza psychologiczna*. W przypadku zajęć z *psychoterapii* treści programowe obejmują głównie zagadnienia dotyczące nurtów w psychoterapii, tymczasem efekt P_W01 odnosi się do psychologii rozwoju – *Student posiada pogłębioną wiedzę w zakresie psychologii rozwoju. Zna teorie i modele rozwoju człowieka oraz wychowania, a także związane z nimi badania. Zna specyfikę różnych faz rozwoju człowieka i znaczenia więzi społecznych. Ma pogłębioną wiedzę o kryzysach rozwojowych i współczesnych metodach wspierania rozwoju człowieka i rządzących nimi prawidłowościami. Zna ich praktyczne zastosowanie w działalności zawodowej psychologa*. Treści programowe ustalone dla zajęć *diagnoza psychologiczna* są bardzo rozbudowane, obejmują wiele różnorodnych tematów, które są omawiane powierzchownie, co nie pozwala na osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych dla zajęć efektów uczenia się. Np. jeden z tematów w ramach zajęć *diagnoza psychologiczna* dotyczy testów psychologicznych. W wyniku omawiania tego tematu studenci zapoznają się jedynie z pojęciem i zasadami konstrukcji testów psychologicznych., natomiast nie poznają w praktyce żadnego narzędzia. Wprawdzie, w ramach specjalności studenci będą poznawać specyficzne metody diagnozy, ale kluczowe narzędzia diagnozy np. intelektu czy osobowości każdy absolwent studiów psychologicznych powinien znać i umieć zastosować, niezależnie od wybranej specjalności. Niewłaściwe jest także to, iż dobór treści programowych dla zajęć *diagnoza psychologiczna* umieszczonych w programie na II i III roku, obejmuje np. orzecznictwo psychologiczne dzieci i młodzieży, diagnozę psychologiczną pracownika, w tym wybór

metod i narzędzi. Studenci nie posiadają bowiem na tym etapie znajomości wszystkich metod diagnozy funkcji psychicznych (poznawczych, emocjonalnych, społecznych itd.), zatem nie mogą dokonywać selekcji odpowiednich narzędzi diagnostycznych. Dla specjalności nie określono zakładanych efektów uczenia się, zgodnych z efektami kierunkowymi, wobec czego treści programowe w ramach specjalności są nadmiarowe w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się.

Błędnie skonstruowano treści programowe niektórych specjalności. Dla przykładu, w ramach specjalności *psychodietetyka i suplementacja w sporcie* uwzględniono zajęcia *motywacja w sporcie* oraz *psychologia aktywności fizycznej*, gdy tymczasem problematyka ta powinna być przedmiotem nauczania na specjalności *psychologia sportu*. Nieuzasadnione jest zaplanowanie w ramach specjalności *psychodietetyka i suplementacja w sporcie* zajęć *elementy prawa dla psychologów*, *agresja w sporcie*, *lęk i stres sportowy*, *rozmowa kliniczna* oraz *wprowadzenie do psychologii sportu*, których treści programowe nie mają związku z przedmiotem specjalności. Zwraca uwagę także fakt, że w przypadku specjalności *neuropsychologia*, w charakterystyce treści programowych np. dla zajęć *neuropsychologiczne uwarunkowania zaburzeń psychicznych* nie sprecyzowano opisu metod diagnozy i terapii, co w konsekwencji prowadzi do niemożności nabycia przez studentów efektu uczenia się w zakresie wiedzy P_W03 *Posiada w pogłębionym stopniu wiedzę o zasadach i wybranych metodach prowadzenia diagnozy neuropsychologicznej i jej praktyczne wykorzystanie* zakładanego dla tych zajęć. Wśród treści programowych zajęć *diagnoza neuropsychologiczna dorosłego* uwzględnione zostały wprawdzie narzędzia testowe do diagnozy zaburzeń językowych, jednak nie objęto treściami programowymi innych narzędzi np. dotyczących oceny funkcji wykonawczych. Ponadto w opisie efektów uczenia się w zakresie wiedzy błędnie zawężono opis narzędzi do obszaru poznawczego. Z kolei treści programowe dla zajęć *kierunki i metody rehabilitacji neuropsychologicznej* pokrywają się z treściami innych zajęć uwzględnionych w programie studiów, a powiązanych z neuropsychologią. Treści programowe zajęć np. *podstawy etologii zwierząt*, *etologia zwierząt domowych*, ujęte w ramach specjalności *psychologia zwierząt*, w znikomym stopniu mają powiązania z dyscypliną psychologia, a tym samym odniesienie zakładanych dla tych zajęć efektów uczenia się do efektów kierunkowych, jest nieuzasadnione.

Zwraca uwagę także fakt, że w wielu specjalnościach ujęto te same zajęcia, a co za tym idzie treści programowe, np. zajęcia *diagnoza neuropsychologiczna* czy *rozmowa kliniczna* zostały ujęte zarówno w specjalności *neuropsychologia*, jak i *psychologia kliniczna*.

Treści programowe uwzględnione w programie studiów nie zawsze są aktualne. Np. w sylabusie zajęć *neuropsychologiczna diagnoza dziecka* uwzględniono nieaktualną literaturę, brak jest w wykazie lektur najważniejszych, aktualnych publikacji dostępnych na rynku polskim, co obniża wartość programu zajęć. Elementem programu są materiały dydaktyczne w postaci neuropsychologicznych testów i baterii diagnostycznych. Nie zostało jednak sprecyzowane jakie metody będą poznawane przez studentów, a to z merytorycznego punktu widzenia jest bardzo istotne i stanowi o możliwości osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Zgodnie z informacją podaną w raporcie samooceny (s. 66) realizacja kształcenia na kierunku psychologia realizowana była w pięciu „wariantach”, na które rekrutacja odbywa się w ramach dwóch naborów (letniego i zimowego). Uczelnia podkreśla w raporcie, iż różne warianty realizacji programu studiów wynikają z chęci dostosowania realizacji programu studiów do potrzeb różnych grup studentów. Dlatego też, poza klasycznym sposobem realizacji kształcenia, stworzone zostały ścieżki umożliwiające przyspieszone kształcenie dla osób, które posiadają już wykształcenie wyższe oraz

ścieżki, które umożliwiają realizację kształcenia ze zwiększonym lub pełnym udziałem metod i technik kształcenia na odległość.

W Filii w Lublinie prowadzone są – zgodnie z informacją zawartą w raporcie samooceny oraz uzyskaną w trakcie wizytacji – studia w formie klasycznej (czyli pełne 5 lat, 10 semestrów) stacjonarne i niestacjonarne, studia w trybie LiM (hybrydowe), trwające 5 semestrów i przeznaczone dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych. Z raportu samooceny wynika, iż możliwe było także prowadzenie studiów LiM niestacjonarnych online oraz studiów niestacjonarnych online, ale takie studia w Filii w Lublinie nie zostały uruchomione.

W raporcie samooceny podkreślono również, iż jednym z podstawowych działań podjętych przez nowe Władze Uczelni jest doprowadzenie do sytuacji, w której jedyną możliwością realizacji studiów na kierunku psychologia są jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej trwające 10 semestrów. Podkreślono, iż nowe Władze Uczelni mają pełną świadomość, że prowadzenie studiów w trybie LiM, a także studiów pięcioletnich w formie stacjonarnej i niestacjonarnej wyłącznie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stanowi niedopuszczalne naruszenie obowiązujących przepisów. Zapewniono także w raporcie samooceny, iż podejmowane są działania koncentrujące się na przeniesieniu studentów realizujących warianty stanowiące naruszenie obowiązujących przepisów na stacjonarne lub niestacjonarne studia jednolite magisterskie trwające 10 semestrów. Ponadto, poczynając od roku akademickiego 2024/2025, Uczelnia i Filia w Lublinie nie prowadzą naboru na studia online oraz w trybie LiM, co jest niezgodne z informacją uzyskaną w trakcie wizytacji, Filia w Lublinie dostarczyła bowiem w odpowiedzi na prośbę zespołu oceniającego informację o liczbie studentów z której wynika, że w roku akademickim 2024/2025 Filia w Lublinie przyjęła 58 kandydatów na studia prowadzone w trybie LiM.

Rekrutacja na te studia odbywała się na podstawie uznania ocen z zajęć zaliczonych na innych studiach, co powodowało, że już w momencie przyjęcia na studia student miał zaliczone część zajęć. Organizacja zajęć na studiach w trybie LiM (skróconych) polega na skomasowaniu zajęć zaplanowanych do realizacji w ramach programu studiów w ciągu dwóch semestrów na studiach trwających 10 semestrów do jednego semestru na studiach skróconych.

Na studia LiM były przyjmowane osoby po ukończeniu studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na różnych kierunkach na podstawie uznania efektów uczenia się. W Filii w Lublinie, zgodnie z informacją uzyskaną w trakcie wizytacji, nie przyjmowano studentów wedle procedury uznawania efektów uczenia się, dlatego Filia nie posiada stosownej dokumentacji. Jednocześnie z zestawienia liczby studentów przedstawionego na prośbę zespołu oceniającego przez Filię w Lublinie wynika, że kandydaci na studia w trybie LiM byli przyjmowani w roku akademickim 2022/2023 – 28 osób, 2023/2024 – 21 osób oraz 2024/2025 – 58 osób. Sprzeczność w tych informacjach nie została przez Filię w Lublinie wyjaśniona.

Zespół oceniający PKA w trakcie wizytacji w Filii w Lublinie UBNS „Varsovia” nie został poinformowany, na czym polegają działania i jaki jest efekt starań mających na celu przeniesienie studentów ze studiów w trybie LiM na studia stacjonarne lub niestacjonarne trwające 5 lat (10 semestrów). Z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji (prośba o podanie liczby studentów) Filia w Lublinie wykazała, iż studenci studiujący w trybie LiM są obecnie na semestrze: 6. (oznacza to II rok studiów – 40 osób), 8. (oznacza to II rok studiów – 13 osób) oraz 10. (oznacza to III, niepełny rok studiów – 54 osoby) – łącznie 107 osób. W przedstawionych przez Uczelnię danych liczbowych nie określono liczby

studentów I roku studiów LiM, pomimo, iż podano, że w roku akademickim 2024/2025 zrekrutowano 58 kandydatów na tryb LiM.

Kwestię uznawania efektów uczenia się określa Regulamin studiów, w którym jest mowa (§22) o przeniesieniu lub uznaniu punktów ECTS zaliczonych przedmiotów i praktyk w szkolnictwie wyższym, w tym w uczelniach zagranicznych. Uznanie i przeniesienie punktów ECTS, co zespół oceniający stwierdził w trakcie wizytacji w innych filiach UBNS „Varsovia”, polegało na automatycznym zaliczaniu zajęć, które kandydat na studia LiM odbył w innej uczelni, jeśli nazwa tych zajęć była identyczna lub zbliżona do nazwy zajęć w programie studiów na kierunku psychologia, pomimo, iż w wzmiankowanym wyżej Regulaminie studiów zawarte zostało zastrzeżenie, iż przeniesienie lub uznanie punktów ECTS może nastąpić jeśli stwierdzona zostanie zbieżność między uzyskanymi efektami uczenia się a efektami obowiązującymi w Collegium Humanum (taka nazwa uczelni znajduje się w regulaminie studiów). W trakcie wizytacji w innych filiach zespół oceniający stwierdził, że procedury porównywania efektów uczenia się nabytych w innej uczelni z efektami uczenia się zakładanymi dla kierunku psychologia prowadzonego w UBNS „Varsovia” oraz w jej filiach nie były stosowane.

Jak zaznaczono wyżej w raporcie samooceny wyjaśniono, iż każdy student studiujący w trybie LiM realizował 2 semestry studiów jednolitych magisterskich w ciągu jednego semestru. Oznaczałoby to ponoszenie przez studenta nakładu pracy odpowiadającego 60 punktom ECTS (1500–1800 h w ciągu semestru). Przyjmując, że standardowy semestr trwa 15 tygodni (i taki czas trwania semestru wynika z dostępnych na stronie Uczelni zarządzeń w sprawie organizacji roku akademickiego) oznacza to minimum 100 h pracy w tygodniu związanych z nabywaniem efektów uczenia się na studiowanym kierunku, bez uwzględnienia czasu pracy przeznaczonego na pracę zawodową. Nabycie efektów uczenia się odpowiadających 300 punktom ECTS nakładu pracy studenta w ciągu 5 semestrów nie jest zatem możliwe już w sensie czysto fizycznym, nie wspominając już o wymogach merytorycznych, związanych z procesem uczenia się i higieną tego procesu.

Należy zatem jednoznacznie stwierdzić, iż czas trwania studiów LiM wynoszący 5 semestrów nie umożliwia studentom nabycia efektów uczenia się, których osiągnięcie wymaga poniesienia nakładu pracy odpowiadającego 300 punktom ECTS (tj. min 7500 h). Zespół oceniający został poinformowany w trakcie wizytacji o tym, że obecnie prowadzona jest weryfikacji osiągnięć osób studiujących w trybie skróconym (LiM), polegająca na sprawdzaniu podstaw do zaliczenia im poszczególnych zajęć, nie zostało jednak sprecyzowane, w oparciu o jakie źródła informacji taka weryfikacja jest prowadzona. Niezależnie od wyników weryfikacji nabycie w ciągu 5 semestrów efektów uczenia się zakładanych dla jednolitych studiów magisterskich trwających 10 semestrów jest niemożliwe ze względów fizycznych (braku możliwości poniesienia min. 7500 h nakładu pracy studenta w ograniczonym czasie 5 semestrów), merytorycznych oraz dydaktycznych. Zgodnie z zapewnieniem Władz Uczelni i Filii od roku akademickiego 2024/2025 przyjęcia odbywają się wyłącznie na studia jednolite magisterskie, prowadzone w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, trwające 10 semestrów. Jednocześnie, jak zaznaczano wyżej w udostępnionym w trakcie wizytacji zestawieniu liczby studentów podano informację, iż Filia w Lublinie przyjęła na studia w trybie LiM w roku akademickim 2024/2025 58 osób.

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na kierunku psychologia wynosi 300. Oznacza to prawidłowe oszacowanie nakładu pracy studenta, umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, z zastrzeżeniem, że nakład pracy studenta odpowiadający 300 punktom ECTS (tj. min. 7500 h nakłady pracy studenta) jest rozłożony w ramach pełnych 10 semestrów.

Liczba godzin zajęć zorganizowanych objętych programem studiów wynosi na studiach stacjonarnych 3283 (bez praktyk zawodowych), zaś na studiach niestacjonarnych – 2243 (bez praktyk zawodowych). Liczba punktów ECTS przypisanych do zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego wynosi 167,2 dla studiów stacjonarnych i 125,3 dla studiów niestacjonarnych. W przypadku studiów stacjonarnych liczba punktów ECTS przypisana do zajęć z bezpośrednim udziałem prowadzącego i studentów jest zgodna z wymaganiami, natomiast na studiach niestacjonarnych liczba ta jest zbyt niska, w programie studiów zbyt dużą część łącznego nakładu pracy wymaganego do ukończenia studiów (odpowiadającego 300 punktom ECTS) przeznaczono na samodzielną pracę studenta.

W przypadku większości zajęć realizowanych na studiach niestacjonarnych, liczba godzin, zarówno wykładów, jak i zajęć ćwiczeniowych jest istotnie mniejsza niż na studiach stacjonarnych; zwykle o 10 h dla każdej formy zajęć. W przypadku niektórych zajęć dysproporcja ta jest jeszcze większa dla zajęć *patologie społeczne*. Jednocześnie w przypadku obu form studiów założono realizację tych samych treści programowych dla wszystkich zajęć, chociaż czas trwania zajęć zorganizowanych w Uczelni pozostaje znacznie zróżnicowany. Nieprawidłowość ta nabiera szczególnego charakteru w przypadku zajęć specjalistycznych jak np. *neuropsychologia kliniczna dziecka*, *neuropsychologiczna diagnoza procesów otępiennych*, w przypadku których wymagany jest bezpośredni kontakt z nauczycielem akademickim wyposażonym w wysokie kompetencje kliniczne. Student, szczególnie w przypadku zajęć specjalistycznych, nie może nabyć zakładanych efektów uczenia się samodzielnie, w ramach pracy własnej związanej z zajęciami. Innym przykładem zdiagnozowanej nieprawidłowości polegającej na zaplanowaniu w programie studiów niestacjonarnych zbyt małej liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów są zajęcia *negocjacje i mediacje* zaplanowane do realizacji w wymiarze 20 h (wykład) + 20 h (ćwiczenia) na studiach stacjonarnych oraz 10 h (wykład) + 10 h (ćwiczenia) na studiach niestacjonarnych, którym przypisano 4 punkty ECTS. Treści programowe tych zajęć są specyficzne, bogate merytorycznie, a zaplanowana liczba godzin ćwiczeń na studiach niestacjonarnych nie umożliwia opanowania przez studentów treści programowych uwzględnionych w programie zajęć, zwłaszcza, że te zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem metod praktycznych, co wymaga stałego nadzoru osoby prowadzącej zajęcia nad czynnościami realizowanymi przez studentów oraz udzielania na bieżąco informacji zwrotnej dotyczącej oceny wykonywanych czynności. Stosunek liczby godzin zajęć zorganizowanych przez Uczelnię do liczby godzin indywidualnej pracy studenta związanej z tymi zajęciami wynosi na studiach niestacjonarnych wynosi 1:5, co nie umożliwia nabycia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, bowiem studenci sami, bez prowadzącego i jedynie na podstawie literatury nie mogą samodzielnie opanować wiedzy i umiejętności opisanych w zakładanych efektach uczenia się. Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku zajęć *psychometria*, dla których w programie studiów stacjonarnych zaplanowano 20 h (wykład) i 20 h (ćwiczenia), przyjmując jednocześnie, że ten sam zakres materiału powinien być zrealizowany na studiach niestacjonarnych, gdzie zaplanowano dwa razy mniej godzin na zajęcia 10 h (wykład) i 10 h (ćwiczenia). Również dla zajęć *psychologia różnic indywidualnych* zaplanowano dla studiów stacjonarnych 10 h wykładu i 20 h ćwiczeń, a dla studiów niestacjonarnych 10 h wykładu i 10 h ćwiczeń. Kolejnym przykładem zdiagnozowanej nieprawidłowości polegającej na zaplanowaniu w programie studiów niestacjonarnych zbyt małej liczby godzin w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia jest *diagnoza psychologiczna*, któremu przypisano 7 punktów ECTS i zaplanowano w harmonogramie realizacji programu studiów 30 h wykładu i 50 h ćwiczeń na studiach stacjonarnych, podczas gdy ten sam materiał jest zrealizowany w 20 h wykładu i 32 h ćwiczeń na studiach niestacjonarnych. Podane wyżej przykłady obrazują strukturalną nieprawidłowość

w programie studiów niestacjonarnych, polegająca na nadmiernym obciążaniu studentów pracą indywidualną związaną z zajęciami, która nie może być przez nich realizowana w sposób efektywny, gdyż specjalistyczna wiedza i umiejętności, które studenci mieliby nabyć w wyniku pracy indywidualnej są niemożliwe do samodzielnego nabycia i w ich przypadku konieczny jest bezpośrednio nadzór nauczyciela akademickiego nad procesem uczenia się. Zajęcia ujęte w programie studiów w zdecydowanej większości są wysoce specjalistyczne, mają prowadzić do nabycia przez studentów kluczowych umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania zawodu psychologa, które to umiejętności muszą być ćwiczone pod okiem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia w ramach zajęć organizowanych przez Uczelnię.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Na studiach stacjonarnych, w ramach grup zajęć kształcenia ogólnego zajęcia realizowane są w formie 4 h wykładu oraz 265 h ćwiczeń. Zajęcia z grupy kształcenia podstawowego obejmują 95 h wykładu oraz 150 h ćwiczeń/warsztatów, zajęcia kształcenia praktycznego realizowane są w formie 660 h wykładu oraz 1030 h ćwiczeń/warsztatów. Zajęcia specjalnościowe to 160 h wykładów oraz 429 h ćwiczeń/warsztatów. Poza tym formy aktywizujące studentów to *seminarium magisterskie* w liczbie 100 h, *proseminarium* w liczbie 20 h oraz *praktyki zawodowe* w wysokości 720 h.

Na studiach niestacjonarnych w ramach grupy zajęć kształcenia ogólnego zajęcia realizowane są w formie 4 godzin wykładu oraz 150 godzin ćwiczeń i laboratoriów. Zajęcia kształcenia podstawowego obejmują 70 h wykładów oraz 95 h ćwiczeń/warsztatów, zajęcia z grupy kształcenia praktycznego realizowane są w formie 375 h wykładów oraz 737 h ćwiczeń/warsztatów. Zajęcia specjalnościowe to 90 h wykładów oraz 236 h ćwiczeń/warsztatów. Poza tym formy aktywizujące studentów to *seminarium magisterskie* w liczbie 100 h, *proseminarium* w liczbie 20 h oraz *praktyki zawodowe* w wysokości 720 h.

W programie studiów zadeklarowano, iż liczba punktów ECTS dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 227. Brak jest jednak uzasadnienia dla tak określonej wartości. Uczelnia bowiem błędnie zalicza do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zajęcia realizowane w formie wykładu i przypisane im punkty ECTS. Zajęcia w formie wykładu nie spełniają warunków zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, gdyż zgodnie z definicją tych zajęć zawartą w rozporządzeniu w sprawie studiów są to zajęcia prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej (w przypadku ocenianego kierunku dla zakresu działalności zawodowej psychologa), w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Ponadto do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zaliczone zostały zajęcia, w przypadku których zakładane efekty uczenia się nie obejmują umiejętności praktycznych do nabycia przez studentów, dotyczy to np. *filozofii, socjologii, logiki, historii myśli psychologicznej, wprowadzenia do psychologii* i innych. W przypadku pozostałych zajęć, nawet jeśli efekty uczenia się w zakresie umiejętności obejmują umiejętności praktyczne, w programie nie wskazano czynności praktycznych wykonywanych przez studentów, ani też nie scharakteryzowano warunków, w jakich te czynności miałyby być realizowane, jak również nie wskazano celów, zakresu i wymagań stawianych pracom studenckim np. projektom, symulacjom, grom dydaktycznym itp. W opisie programu studiów są one zasygnalizowane jedynie hasłowo. Z programu studiów nie wynika zatem, że spełniony jest wymóg przyporządkowania więcej niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, nie wynika też z niego podana liczba 227 punktów ECTS przypisanych zajęciom z tej grupy.

Przykładowo, zakładane efekty uczenia się w ramach umiejętności dla zajęć *rehabilitacja neuropsychologiczna dziecka* to m.in P_U01 *Umie wykorzystywać umiejętności z zakresu rehabilitacji neuropsychologicznej do procesu diagnozy i terapii wybranych zaburzeń zgodnie z praktyką zawodową* oraz P_U02 *Potrafi napisać program rehabilitacji w przypadku klas zaburzeń oraz zasugerować wybór podstawowych strategii rehabilitacyjnych*, tymczasem po pierwsze program zajęć odnosi się do procesu terapii a nie diagnozy, a po drugie, nie zostały w nim przedstawione czynności praktyczne ani warunki, w których te czynności będą przez studentów realizowane. Zaliczenie zajęć odbywa się m.in. na podstawie pracy zaliczeniowej, jednak nie są wskazane żadne szczegóły, czego ma dotyczyć praca, jakie czynności student musi zrealizować. Podobnie, w ramach zajęć *psychoterapia* zakłada się, że studenci nabędą np. efekt uczenia się PU_03 *Potrafi zaplanować strategię interwencji adekwatnie do konkretnego przypadku. Umie zastosować wybrane metody pomocy psychologicznej oraz podejmować działania w zakresie psychoedukacji i promocji zdrowia*. Tymczasem w programie zajęć nie zostały przedstawione czynności praktyczne umożliwiające nabycie przez studentów tych umiejętności, ani warunki, w których te czynności będą przez studentów realizowane. Efekt PU_02 *Potrafi zastosować narzędzia marketingowe w zarządzaniu marką zgodnie z praktyką zawodową* zakładanych dla zajęć *zarządzanie marką* wskazuje na założenie osiągnięcie przez studentów umiejętności stosowania narzędzi marketingowych, natomiast w programie zajęć nie uwzględniono żadnych konkretnych czynności zawodowych wykonywanych przez studentów, które pozwalałyby na osiągnięcie wskazanego efektu. Zaliczenie zajęć określono jako „przygotowanie strategii zarządzania marką”, jednak nie wskazano żadnych szczegółów przygotowania strategii tj. jakie czynności student musi zrealizować. Ponadto, w przypadku wielu zajęć (np. *kreowanie marki, psychologia penitencjarna*), zakładane efekty w zakresie umiejętności typu *potrafi interpretować i krytycznie analizować teksty; ma rozwinięte umiejętności rozpoznawania*, nie mają przełożenia na czynności praktyczne wykonywane przez studenta w trakcie zajęć. Nie zostały ani scharakteryzowane aktywności niezbędne do ich wykonania, ani warunki realizacji. Opisane wyżej przykładowe nieprawidłowości stanowią strukturalny błąd w programie studiów dotyczący wyodrębnienia w programie grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, którego źródłem jest nieuwzględnienie w projektowaniu programu studiów definicji zajęć kształtujących umiejętności praktycznej, zawartej w rozporządzeniu w sprawie studiów.

Uczelnia zapewnia możliwość wyboru zajęć, którym przyporządkowano nie mniej niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, jednak podana w programie liczba punktów uzyskiwanych w ramach zajęć do wyboru (138 ECTS) jest nieprawidłowa, bowiem do tej liczby włączono, oprócz *języka obcego* (12 ECTS), *proseminarium* (2 ECTS), *seminarium dyplomowego* (20 ECTS), czterech fakultetów (12 ECTS) oraz specjalności (każda specjalność przewiduje wybór 12 zajęć; łącznie 56 ECTS) także pełną liczbę punktów ECTS przypisaną *praktykom zawodowym* (36 ECTS), gdy tymczasem tylko ta część praktyki, która jest związana z wybraną specjalnością może być włączona do grupy zajęć do wyboru.

Uczelnia nieprawidłowo zalicza zajęcia *język obcy, historię myśli psychologicznej, etykę zawodu psychologa* do zajęć związanych z dziedziną nauk humanistycznych, nie spełnia zatem wymogu przyporządkowania zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych co najmniej 5 punktów ECTS.

Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie są oznaczone w programie studiów. Na prośbę zespołu oceniającego Władzie Filii w Lublinie udostępniły wykaz zajęć prowadzonych na odległość w trybie synchronicznym na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, są to wyłącznie zajęcia prowadzone w formie wykładu, którym przyporządkowano 14 punktów ECTS. Zgodnie z deklaracją przedstawioną w trakcie wizytacji, Filia w Lublinie stosuje się do uregulowań

zarządzenia Zarządcy z dnia 19 sierpnia 2024 r. w sprawie zasad kształcenia na odległość na studiach pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, stanowiących, iż zasadą na Uczelni jest prowadzenie zajęć stacjonarnych.

Zadeklarowano także, że wszystkie zajęcia w formie ćwiczeń prowadzone są stacjonarnie, w tym zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Deklaracje złożone w trakcie wizytacji nie mają odzwierciedlenia w programie studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych, w którym nie wskazano zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Nie można zatem jednoznacznie stwierdzić, czy spełniony jest wymóg nieprzekroczenia 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów o profilu praktycznym, która może być uzyskana w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W programie studiów uwzględniono stosowanie zróżnicowanych metod kształcenia: podających, praktycznych, problemowych, projektu, inscenizacji, sytuacyjną, analizę źródeł, jednak zostały one przedstawione w sposób niespecyficzny, bez odniesienia do celów kształcenia i zakładanych efektów uczenia się dla zajęć określonych w programie studiów. W każdym sylabusie zawarta została lista zróżnicowanych metod, z których wybrane są podkreślone, jako te stosowane na danych zajęciach. Brak jest jednak scharakteryzowania sposobu stosowania konkretnej metody w odniesieniu do celów zajęć i zakładanych efektów uczenia się oraz jej intencjonalnego powiązania z konkretnymi efektami. W opisie zajęć i w treściach programowych nie wskazano bowiem, że określony temat bazuje np. na analizie dokumentacji przypadków. Uniemożliwia to ocenę, czy i jakie praktyczne czynności zawodowe studenci rzeczywiście wykonują, co jest wymagane w przypadku profilu praktycznego. Na przykład w ramach zajęć *psychoterapia*, w opisie efektu P_U03 uwzględniono umiejętność zastosowania wybranych metod pomocy psychologicznej, jako metody dydaktyczne wyszczególniono metodę przypadków oraz metodę projektów, natomiast treści programowe nie zawierają opisu żadnej czynności praktycznej studentów (pomimo, iż treści programowe w przeważającej mierze obejmują metody i techniki różnych rodzajów terapii), jak również charakterystyki celowego wykorzystania wskazanych metod dydaktycznych w realizacji treści programowych i nabyciu efektów uczenia się przez studentów, gdyż ograniczono się jedynie do wymienienia nazw metod kształcenia. Podobnym przykładem są zajęcia *diagnoza psychologiczna* oraz ćwiczenia z zajęć *negocjacje i mediacje*. W opisie tych zajęć jako metodę dydaktyczną wskazuje się analizę przypadków oraz metodę projektów, nie wyjaśniono jednak w jakim celu i do opanowania jakich treści programowych, a w rezultacie nabycia których efektów uczenia się te metody są stosowane. Opis treści ćwiczeń nie potwierdza kształtowania w trakcie zajęć umiejętności praktycznych, a jedynie wskazuje na omawianie zagadnień związanych z tematyką zajęć.

Opisane wyżej przykłady wskazujące na brak stosowania metod dydaktycznych w sposób świadomy i celowo dobrany pod kątem efektów uczenia się zakładanych dla zajęć objętych programem studiów na kierunku psychologia stanowi strukturalną nieprawidłowość, polegającą na braku powiązania określonej metody dydaktycznej z opanowywaniem przez studentów określonej wiedzy i umiejętności, a w rezultacie nabywaniem przez nich zakładanych efektów uczenia się. Dobór metod dydaktycznych powinien być uzasadniony i nie może się ograniczać w programie studiów wyłącznie do wyszczególnienia potencjalnie adekwatnych metod.

Stosowane metody i techniki kształcenia na kierunku psychologia są dostosowane do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Przykładowo studenci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu mają asystentów – innych studentów psychologii, wspierających ich w realizacji

zadań dydaktycznych, co pozwala na pełne uczestnictwo w zajęciach i osiągnięcie efektów uczenia się. Studenci mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów w określonych przepisami warunkach.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się uwzględnia różnice wynikające ze stacjonarnej i niestacjonarnej formy studiów. W obu formach studiów zajęcia są podobnie rozłożone w kolejnych semestrach.

Jednak szczegółowy harmonogram zajęć w poszczególnych dniach dla studiów stacjonarnych i poszczególnych zjazdach dla studiów niestacjonarnych jest zaplanowany bez uwzględnienia zasad higieny pracy umysłowej. Zajęcia odbywają się w wielogodzinnych blokach (trwających na studiach stacjonarnych 3-4 godziny zegarowe, na studiach niestacjonarnych niekiedy jeszcze dłuższych np. ćwiczenia z *psychologii twórczości* dla II roku – 5,5 godziny zegarowej 10:30-16:00, ćwiczenia z *psychologii społecznej* – 8 h, 8.00-16.00, ćwiczenia z *psychologii rozwojowej człowieka* – 5 h 15 min., 16.00-21.15, w jednej formie i z jednym prowadzącym, w harmonogramie zajęć nie są wyodrębnione przerwy między zajęciami. Zajęcia na studiach niestacjonarnych trwają od godz. 8.00 do 21.15. Tak zaplanowany harmonogram zajęć nie umożliwia racjonalnego wykorzystania przez studentów czasu przeznaczonego na udział w zajęciach.

Aktem nadrzędnym regulującym realizację praktyk na kierunku psychologia w Filii w Lublinie jest Regulamin realizacji praktyk studenckich w Collegium Humanum – Szkoła Główna Menadżerska w Warszawie. Cele praktyk, efekty uczenia się, treści programowe, umiejscowienie praktyk w planie studiów, wymiar praktyk, metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, kryteria, które muszą spełniać jednostki, w których odbywają się praktyki, reguły zatwierdzania miejsca praktyki samodzielnie wybranego przez studenta oraz warunki kwalifikowania studenta na praktyki zostały określone w Regulaminie studenckich praktyk zawodowych.

Z Regulaminu praktyk oraz programu studiów wynika, iż podstawowa praktyka zawodowa musi być realizowana pod kierunkiem psychologa. Praktyki zawodowe mają wymiar 900 godzin dydaktycznych (720 w placówce i 180 pracy własnej studenta) i 36 ECTS. Odbywają się na 4., 6. i 8. semestrze w równych proporcjach po 300 godzin. W harmonogramie realizacji programu studiów praktyki podzielono je na trzy części po 300 godzin (240 h praktyki + 60 h pracy własnej studenta związanej z praktyką) na 4., 6. i 8. semestrze studiów, przy czym praktyka w 8. semestrze studiów jest praktyką specjalnościową. Umiejscowienie praktyk w planie studiów jest odpowiednie.

Indywidualna praca studenta w związku z praktykami wspólnymi dla wszystkich studentów (po 4. oraz 6. semestrze) w wymiarze łącznym 120 h jest opisana w sylabusie jako przygotowanie projektu, eseju, studium przypadku, zadania praktycznego, samodzielne przygotowanie się do zajęć, egzaminów zaliczeń. Natomiast w sylabusie praktyk specjalnościowych nie uwzględniono 60 h pracy indywidualnej studenta związanej z praktykami – na praktykę w instytucji przeznaczono 300 h, co jest sprzeczne z informacjami podanymi w raporcie samooceny oraz w harmonogramie realizacji programu studiów. Nie wiadomo, która z form indywidualnej pracy studenta (uwzględnionej w programie praktyk wspólnych dla wszystkich specjalności) jest rzeczywiście realizowana, nie ma bowiem dowodów na to w dokumentacji praktyk. Liczba godzin przyporządkowanych pracy własnej studenta związanej z praktykami (przyjmując, że zgodnie z sylabusami praktyk dotyczy ona wyłącznie praktyki wspólnej i wynosi 120 godzin) stanowi 20% ogólnego wymiaru praktyk. Biorąc pod uwagę niesprecyzowany zakres zadań realizowanych w ramach pracy własnej studenta nie można stwierdzić, w jaki sposób 20% godzin dydaktycznych i punktów ECTS przewidzianych dla praktyk jest związanych z realizacją celów

praktyk i osiąganiem przez studentów efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk. Syllabus praktyk wspólnych dla wszystkich specjalności (w 4. i 6. semestrze), które zajmują dwie trzecie godzin przewidzianych dla praktyk zawiera dwa efekty uczenia się dotyczące umiejętności. Zgodnie z Regulaminem studenckich praktyk zawodowych praktyki na II i III roku studiów muszą pozostawać w istotnym, merytorycznym związku z zakresem kierunku, a praktyki realizowane na IV roku studiów dodatkowo muszą być zgodne z wybraną specjalnością. Efekty uczenia się dla obu części praktyk wspólnych dla wszystkich studentów, realizowanych na II oraz III roku studiów są takie same, zatem między 4. i 6. semestrem studiów nie zakłada się żadnego progresu umiejętności studentów. Należy także zauważyć, że w opisie efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w semestrze 4. oraz 6. całkowicie zignorowano umiejętności praktyczne związane z wykonywaniem zawodu psychologa, gdyż opis ten obejmuje następujące dwie umiejętności: *student potrafi analizować zaobserwowane w trakcie praktyki zjawiska społeczne zachodzące w instytucji* oraz *student określa rodzaj danego problemu natury emocjonalnej, potrafi wskazać na jego przyczynę, potrafi ocenić skutki*.

Także treści programowe planowane dla praktyk w semestrze 4. oraz 6. nie mają związku z zakładanymi efektami uczenia się w zakresie umiejętności; są identyczne i opisane bardzo ogólnie, np. praktyczna nauka wykonywania podstawowych czynności (bez wskazania, o jakie podstawowe czynności chodzi) lub samodzielne wykonywanie czynności związanych ze specyfiką pracy psychologa (także bez wyszczególnienia przynajmniej rodzajów tych czynności). Wyszczególnienie czynności powiązanych z efektami uczenia się zakładanymi dla praktyk zawodowych znajduje się we wzorze dziennika praktyk, przy czym na każdym etapie praktyki wspólnej dla wszystkich studentów wykaz czynności jest taki sam, co potwierdza, że między jednym a drugim etapem praktyki nie przewiduje się progresu wiedzy i umiejętności studentów. Nie jest też zrozumiałe, dlaczego wykaz czynności realizowanych w ramach praktyk zawodowych nie został usankcjonowany jako element programu studiów.

Warte jest podkreślenia, że na każdym z etapów praktyk w treściach programowych przewiduje się obserwację czynności, gdy tymczasem praktyka obserwacyjna powinna być pierwszym etapem, a w dalszych etapach powinien być zauważalny zarówno w opisie efektów uczenia się, jak i treści programowych progres wiedzy i umiejętności studentów. Tak skonstruowany program praktyk zawodowych nie umożliwia nabycia efektów uczenia się zakładanych dla kierunku, ani też uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji, w szczególności w zakresie wykorzystania posiadanej wiedzy do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym przypadku działalności zawodowej psychologa, doboru oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, wykonywania zadań w nieprzewidywalnych warunkach (P7S_UW).

Podstawowym sposobem dokumentacji przebiegu praktyk jest Dziennik praktyki studenckiej prowadzony przez studenta. Na podstawie przykładowych egzemplarzy Dziennika praktyki studenckiej stwierdza się, że wymiar praktyk jest określony w dzienniku nieprecyzyjnie: z programu studiów oraz informacji zawartych w raporcie samooceny wynika, że praktyka ma wymiar 900 godzin dydaktycznych, zaś zgodnie z informacjami zawartymi w dzienniku praktyk, praktyki miały wymiar 720 godzin bez określenia, czy chodzi o godziny zegarowe, czy dydaktyczne. Na podstawie analizy przykładowej dokumentacji przebiegu praktyk stwierdza się, że efekty uczenia się realizowane podczas praktyki specjalnościowej nie odpowiadają efektom uczenia się sformułowanym w sylabusie praktyk specjalnościowych. Na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji stwierdza się, że praktyki realizowane są w miejscach nieodpowiadających wszystkim z oferowanych specjalności. Uczelnia oferuje 24 specjalności, a miejsca odbywania praktyk nie są zgodne ze specjalnościami:

neuropsychologia, neuromarketing, psychologia reklamy i mediów, psychologia zwierząt, psychologia międzykulturowa, psychoseksuologia. Przedstawiciele Uczelni w trakcie wizytacji wskazali, że w Filii w Lublinie na kierunku psychologia nie ma możliwości zaliczenia aktualnej działalności zawodowej studentów na poczet zadań wykonywanych w ramach praktyki zawodowej. Jednak Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” w Regulaminie studiów wprowadziła zapis, który na podstawie art. 67 ust. 7 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce umożliwia zaliczenie na poczet praktyki zawodowej „czynności wykonywanej przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych”. W związku z tym praktykowane jest takie rozwiązanie. W przypadku ocenianego kierunku potwierdzenie częściowo lub całkowicie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, np. na stanowisku pracy, w poczet efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w programie studiów nie powinno być stosowane. Student kierunku psychologia w ramach aktywności zawodowej nie może nabyć efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, gdyż nie uzyskał prawa do wykonywania zawodu.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są jasno określone. Praktyki zaliczane są w akademickiej skali ocen 2,0-5,0. Osiągnięcie poszczególnych efektów uczenia się jest oceniane przez zakładowego opiekuna praktyk. Zaliczenie praktyki zawodowej odbywa się na podstawie przedłożonego przez studenta dziennika praktyki studenckiej. Ostatecznego zaliczenia praktyk na podstawie wskazanej wyżej dokumentacji dokonuje koordynator praktyk ze strony Uczelni. Konstrukcja dokumentu dziennik praktyki studenckiej pozwala na udokumentowanie weryfikacji i oceny nabycia przez studenta zakładanych dla praktyk efektów uczenia się określonych w sylabusie praktyk (z zastrzeżeniem, że efekty te w przypadku praktyki wspólnej dla wszystkich specjalności są niespecyficzne i nie odzwierciedlają progresu studentów między 4. oraz 6. semestrem studiów i dopiero w dzienniku określone są zadania, które student powinien realizować). Dziennik praktyk zawiera opis przebiegu praktyki ze wskazaniem zadań realizowanych przez praktykanta. Zadania są przyporządkowane do efektów uczenia się zakładanych dla praktyk w programie studiów. Na podstawie analizy dokumentacji stwierdza się, że ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych dla praktyk efektów uczenia się. Efekty uczenia się oceniane w Dzienniku praktyk są inne, niż te wymienione w sylabusie praktyk zawodowych. Profil zadań wskazanych w Dzienniku praktyk nie odpowiada bardzo ogólnie określonym efektom uczenia się przewidzianych do osiągnięcia w ramach praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk w wielu przypadkach nie są zgodne z potrzebami procesu kształcenia i uczenia się oraz nie umożliwiają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłowej realizacji praktyk, a także, iż nie we wszystkich przypadkach opiekunem studenta w trakcie praktyki był psycholog.

Organizacja praktyk i nadzór na ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte zasady zawarte w Regulaminie realizacji praktyk studenckich. Szczegółowe zadania opiekunów praktyk zostały jasno określone w Regulaminie studenckich praktyk zawodowych. Kryteria, które muszą spełniać placówki organizujące praktyki oraz reguły ich zatwierdzania są wskazane w Regulaminie studenckich praktyk zawodowych. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów i zawiera w tej sprawie porozumienie z praktykodawcą lub zatwierdza miejsca odbywania praktyk w przypadku samodzielnego ich wskazania przez studenta. Zgodnie ze stanem faktycznym, w większości przypadków praktyki studenckie są organizowane samodzielnie przez studentów: Uczelnia udokumentowała dwanaście porozumień Uczelnia – praktykodawca i ponad 140 porozumień student – praktykodawca. W przypadku

samodzielnego wybrania miejsca praktyk przez studenta jest ono zatwierdzane przez kierunkowego opiekuna praktyk w oparciu o zgodność profilu miejsca praktyk z efektami uczenia przewidzianymi dla praktyk. Jednak, jak wynika z analizy stanu faktycznego, pomimo obowiązku przeprowadzenia przez kierunkowego opiekuna praktyki weryfikacji zgodności miejsca praktyki proponowanego przez studenta z kryteriami doboru miejsc praktyk, występują przypadki wyrażania zgody na odbywanie przez studentów praktyk w miejscach niezapewniających nabycia efektów uczenia się zakładanych dla praktyk. Przedstawiciele Uczelni wskazali, że opiekun praktyk prowadzi hospitację praktyk. Uczelniany opiekun praktyk prowadzi weryfikację zgodności miejsc odbywania praktyk z profilem kierunku. Studenci oceniają przebieg praktyk za pośrednictwem ankiety. Ankieta pozwala w sposób bardzo ogólny zidentyfikować stopień zadowolenia studentów z przebiegu i organizacji praktyk zawodowych. Nie można stwierdzić, czy na podstawie opinii studenckich na temat organizacji i przebiegu praktyk, doskonalony jest dobór miejsc odbywania praktyk, a stan faktyczny, o czym była mowa wyżej, tego nie potwierdza. Na podstawie analizy dokumentacji i stanu faktycznego nie można stwierdzić, że program praktyk, ich realizacja i osoby sprawujące nad nią nadzór podlegają systematycznej ocenie przez studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W programie studiów prawidłowo wyróżniono część kształcenia ogólnopsychologicznego (grupa zajęć praktycznych), dającego podstawową wiedzę i kompetencje (pierwsze trzy lata studiów) oraz część specjalnościową (dwa kolejne lata). Program części pierwszej jest poprawnie opracowany. Natomiast nieprawidłowo skonstruowano treści programowe niektórych specjalności. Przykładowo w ramach specjalności *psychodietetyka i suplementacja w sporcie* zaplanowano zajęcia *motywacja w sporcie* czy *psychologia aktywności fizycznej*, które powinny być elementami specjalności *psychologia sportu*. Błędnie uwzględniono w ramach specjalności *psychodietetyka i suplementacja w sporcie* uwzględniono zajęcia *elementy prawa dla psychologów, agresja w sporcie, lęk i stres sportowy, rozmowa kliniczna* oraz *wprowadzenie do psychologii sportu*.

Treści programowe części zajęć nie są zgodne z założonymi efektami uczenia się, głównie z powodu nieprawidłowej treści efektów, niespecyficznych lub zbyt ogólnych, Przykładowo jest tak w przypadku zajęć *psychoterapia*. Treści programowe niektórych zajęć są niezgodne z założonymi efektami z powodu błędów doboru merytorycznego lub nieadekwatnej literatury. Przykładem są zajęcia *elementy prawa dla psychologów, diagnoza psychologiczna czy neuropsychologiczna diagnoza dziecka*.

Czas trwania studiów jednolitych magisterskich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi 10 semestrów, co jest właściwe. Jednakże Uczelnia kształci także na studiach niestacjonarnych w tzw. wersji skróconej, w ramach których studia trwają 2,5 roku, czyli 5 semestrów, co jest niewłaściwe. Jednolite studia magisterskie, zgodnie z przepisami, mogą trwać od 9 do 12 semestrów.

Liczba godzin poszczególnych zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów części zajęć lub grup zajęć nie zapewnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dla studiów niestacjonarnych. Przykładem są zajęcia *kierunki i metody rehabilitacji neuropsychologicznej, neuropsychologiczna diagnoza procesów otępiennych, diagnoza neuropsychologiczna dorosłego, negocjacje i mediacje*. Wymienione zajęcia są wysoce specjalistyczne, wymagają kontaktu z nauczycielem akademickim wyposażonym w wysokie kompetencje kliniczne i aktywności praktycznej, a samodzielna praca studenta nie wystarczy do opanowania umiejętności w omawianym zakresie.

Uczelnia błędnie kwalifikuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wymagane w pracy psychologa. Dotyczy to np. *filozofii, socjologii, logiki, historii myśli psychologicznej*. Wymienione zajęcia nie kształtują umiejętności praktycznych studentów. W przypadku zajęć włączonych w programie studiów do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne Uczelnia nie określa w programie studiów czynności praktycznych wykonywanych przez studentów w trakcie tych zajęć, ani nie charakteryzuje warunków, w jakich te czynności są realizowane. W programie studiów na kierunku psychologia uwzględnione zostały praktyki zawodowe. Przedstawiona dokumentacja dotycząca praktyk nie pozwala na ustalenie, jaka liczba godzin praktyk zawodowych została zaplanowana w programie studiów, a tym samym czy przyporządkowana im liczba punktów ECTS jest prawidłowa. W szacowaniu nakładu pracy studenta niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych uwzględniono stosunkowo dużą część pracy przeznaczoną na indywidualną pracę studenta związaną z praktykami (120-180 godzin w zależności od różnych dokumentów, w których ta liczba jest podawana). Nie określono jednak precyzyjnie ani form realizacji pracy indywidualnej studenta związanej z praktykami, ani metod sprawdzania jej wyników. W dokumentacji praktyk również brak jest odniesień do wyników indywidualnej pracy studenta związanej z praktykami.

Program praktyk zawodowych nie umożliwia nabycia efektów uczenia się zakładanych dla kierunku, ani też uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji, w szczególności w zakresie wykorzystania posiadanej wiedzy do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym przypadku działalności zawodowej psychologa, doboru oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, wykonywania zadań w nieprzewidywalnych warunkach (P7S_UW). Opis efektów uczenia się dla praktyk odbywających się na 4. oraz 6. semestrze nie uwzględnia żadnego progresu umiejętności studentów. Treści programowe planowane dla praktyk w semestrze 4. oraz 6. nie mają związku z zakładanymi efektami uczenia się w zakresie umiejętności, są identyczne, opisane bardzo ogólnie, brak jest wyszczególnienia zadań/czynności, które studenci powinni wykonywać w ramach poszczególnych etapów praktyk. Wyszczególnienie tych czynności w powiązaniu z efektami uczenia się zakładanymi dla praktyk zawodowych znajduje się we wzorze dziennika praktyk, przy czym na każdym etapie praktyki wspólnej dla wszystkich studentów wykaz czynności jest taki sam, co potwierdza, że między jednym a drugim etapem praktyki nie przewiduje się progresu wiedzy i umiejętności studentów. Błędem jest nieusankcjonowanie czynności realizowanych w ramach praktyk zawodowych jako elementu programu studiów.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są częściowo zgodne z potrzebami procesu nauczania, umożliwiając osiągnięcie efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Zdarzają się jednak przypadki, że opiekunem studenta w miejscu odbywania

praktyki, wbrew wymogom określonym przez Uczelnię, jest osoba niebędąca psychologiem. Dodatkowo część miejsc, w których realizowane są praktyki nie umożliwia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Na ocenianym kierunku prowadzony jest monitoring praktyk (hospitacje, ankieta ewaluacyjna wypełniania przez studentów), jednak jest on nieskuteczny. Wyniki monitoringu nie prowadzą do konkretnych wniosków, które podniosłyby jakość realizowanych praktyk zawodowych.

Jako przesłanki decydujące o propozycji oceny kryterium 2 – kryterium spełnione częściowo należy wskazać:

1. Nieprawidłowości w klasyfikacji zajęć do poszczególnych grup zajęć (tzw. modułów) określonych w programie studiów.
2. Nieprawidłowości w konstrukcji treści programowych poszczególnych specjalności np. *psychodietetyka* i *suplementacja w sporcie*.
3. Nieprawidłowości w konstruowaniu programów poszczególnych zajęć polegające na:
 - a. braku zgodności treści programowych zajęć z zakładanymi efektami uczenia się dla tych zajęć np. *psychoterapia*, *opiniowanie. ekspertyzy psychologiczno-sądowe*, *elementy prawa dla psychologów*,
 - b. braku zgodności treści programowych zajęć z ich merytoryczną specyfiką np. *zaburzenia odżywiania u sportowców*,
 - c. braku treści programowych istotnych merytorycznie z punktu widzenia oczekiwanego zakresu tematycznego zajęć np. w treściach zajęć *diagnoza psychologiczna* brakuje poznawania konkretnych narzędzi/testów wykorzystywanych w diagnozie psychologicznej, jak testy inteligencji czy testy osobowości,
 - d. obecności w programach zajęć treści, które są niemożliwe do realizacji na danym etapie kształcenia np. *diagnoza psychologiczna*,
 - e. braku w spisie lektur aktualnych, ważnych publikacji w danym obszarze tematycznym np. *neuropsychologiczna diagnoza dziecka*,
 - f. braku sprecyzowania informacji na temat poznawanych w ramach zajęć metod psychologicznych, co nie pozwala na ocenę możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się np. *neuropsychologiczna diagnoza dziecka*.
4. Prowadzenie studiów jednolitych magisterskich niestacjonarnych w trybie LiM (hybrydowych), trwających 5 semestrów dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych (aktualnie 107 studentów) oraz brak podjętych działań w celu przeniesienia studentów ze studiów w trybie LiM na studia stacjonarne lub niestacjonarne trwające 5 lat (10 semestrów), a w konsekwencji brak zapewnienia studentom realnej możliwości nabycia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zawodu psychologa.
5. Systemowe błędne założenie, że student w trakcie 5 semestrów (ok. 75 tygodni) może osiągnąć wszystkie zakładane efekty uczenia się dla kierunku psychologia, odpowiadające 300 punktom ECTS (min. 7500 h) nakładu pracy studenta i czasowi trwania studiów odpowiadającego 10 semestrom.

6. Nieprawidłowości związane z uwzględnieniem w programie studiów niestacjonarnych zbyt niskiej liczby godzin z bezpośrednim udziałem prowadzących zajęcia i studentów i występującym w konsekwencji tej nieprawidłowości niekorzystnym, z punktu widzenia możliwości nabycia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, stosunkiem liczby godzin udziału studenta w zajęciach do liczby godzin indywidualnej pracy związanej z zajęciami np. *neuropsychologiczna diagnoza procesów otępiennych, neuropsychologiczna diagnoza dorosłego, negocjacje i mediacje*.
7. Błędne zaliczenie do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne takich, w przypadku których zakładane efekty uczenia się nie obejmują umiejętności praktycznych do nabycia przez studentów, np. *filozofię, socjologię, logikę, historię myśli psychologicznej, wprowadzenie do psychologii*.
8. Brak wskazania w programie zajęć czynności praktycznych wykonywanych przez studentów, oraz brak scharakteryzowania warunków, w jakich te czynności będą realizowane, a także brak wskazania celów, zakresu i wymagań stawianych pracom studenckim np. projektom, symulacjom, grom dydaktycznym itp. co powoduje, iż na podstawie programu studiów nie można stwierdzić, że spełniony jest wymóg przyporządkowania zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne więcej niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Podana w programie studiów liczba 227 punktów ECTS przypisanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne nie znajduje potwierdzenia w związku z opisaną nieprawidłowością.
9. Błędne przypisanie wszystkich godzin praktyk zawodowych (36 ECTS) do grupy zajęć do wyboru, ze względu na to, że tylko część praktyk zawodowych (związanych z wybraną specjalnością) podlega wyborowi.
10. Brak spełnienia wymogu uwzględnienia w programie studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano co najmniej 5 ECTS. Uczelnia nieprawidłowo zalicza do tej grupy zajęć *język obcy, historię myśli psychologicznej, etykę zawodu psychologa*.
11. Brak w programie studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych wskazania zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co powoduje brak możliwości jednoznacznego stwierdzenia, czy spełniony jest wymóg nieprzekroczenia 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów o profilu praktycznym, która może być uzyskana w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
12. Brak przedstawienia w programie studiów w sposób precyzyjny i specyficzny dla zajęć metod kształcenia z odniesieniem do celów kształcenia i zakładanych efektów uczenia się, co świadczy o braku powiązania określonej metody dydaktycznej z opanowywaniem przez studentów określonej wiedzy i umiejętności lub kompetencji społecznych i w rezultacie nie potwierdza możliwości nabycia przez studentów zakładanych efektów uczenia się przy zastosowaniu określonej metody lub metod.
13. Niejednoznaczne określenie w programie studiów liczby godzin przewidzianych dla praktyk zawodowych, a w konsekwencji liczby punktów ECTS przyporządkowanych praktykom, jak również brak precyzyjnego dookreślenia czynności wykonywanych przez studenta w ramach

pracy indywidualnej związanej z praktykami zawodowymi, a także sposobów sprawdzenia i oceny pracy indywidualnej.

14. Brak odzwierciedlenia w programie praktyk zawodowych możliwości nabycia przez studentów efektów uczenia się zgodnych z poziomem 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji, w szczególności w zakresie wykorzystania posiadanej wiedzy do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym przypadku działalności zawodowej psychologa, doboru oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, wykonywania zadań w nieprzewidywalnych warunkach (P7S_UW).
15. Brak odzwierciedlenia w opisie efektów uczenia się dla praktyk wspólnych dla wszystkich studentów, odbywających się na 4. oraz 6. semestrze progresu wiedzy i umiejętności studentów, jak również brak wyszczególnienia zadań/czynności, które studenci powinni wykonywać w ramach poszczególnych etapów praktyk oraz ich zróżnicowania dla każdego z etapów.
16. Dopuszczenie możliwości zaliczenia na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez studenta, w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli czynności te umożliwiły uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. W przypadku ocenianego kierunku potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, np. na stanowisku pracy częściowo lub całkowicie w poczet efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w programie studiów nie powinno być stosowane, bowiem student kierunku psychologia w ramach swojej aktywności zawodowej nie może nabyć efektów uczenia się zakładanych dla praktyk w programie studiów, gdyż nie może realizować zadań zawodowych psychologa, ponieważ nie uzyskał prawa do wykonywania zawodu tj. nie posiada tytułu zawodowego magistra uzyskanego na kierunku psychologia.
17. Występujące odstępstwa od zasad organizacji praktyk przyjętych przez Uczelnię, polegające np. na powierzaniu funkcji opiekuna praktyk osobom niebędącym psychologami lub wyrażeniu zgody na odbycie przez studenta praktyki w miejscu niezapewniającym prawidłowej realizacji praktyki i nabycia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk.
18. Brak systematycznej i wnikliwej oceny praktyk zawodowych oraz wykorzystywania jej wyników do doskonalenia programu i realizacji praktyk zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się rewizję przypisania zajęć do uwzględnionych w programie studiów grup zajęć (modułów) kształcenia ogólnego, podstawowego i praktycznego oraz dokonanie prawidłowej klasyfikacji zajęć do poszczególnych grup.
2. Zaleca się rewizję treści programowych poszczególnych specjalności uwzględnionych w programie studiów i wyeliminowanie nieprawidłowości związanych z nietrafnym przypisywaniem treści programowych specjalnościom.
3. Zaleca się rewizję programów poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów i wyeliminowanie nieprawidłowości w konstruowaniu programów poszczególnych zajęć polegających na:
 - a. braku zgodności treści programowych zajęć z efektami uczenia się zakładanymi dla tych zajęć,
 - b. braku zgodności treści programowych zajęć z ich merytoryczną specyfiką,
 - c. braku uwzględnienia treści programowych istotnych merytorycznie z punktu widzenia przyjętego zakresu tematycznego zajęć,
 - d. występowania treści programowych niemożliwych do opanowania przez studentów na danym etapie kształcenia,
 - e. nieuwzględnianiu w spisie literatury przedmiotu aktualnych, ważnych publikacji związanych z treściami programowymi zajęć,
 - f. braku precyzyjnego określenia w treściach programowych metod psychologicznych, które powinni opanować studenci.
4. Zaleca się określenie w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz liczby punktów ECTS przyporządkowanej tym zajęciom, większej niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, przy uwzględnieniu, że zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne to są zajęcia, w ramach których studenci wykonują czynności praktyczne właściwe dla zawodu psychologa, w warunkach odpowiadających zakresowi działalności zawodowej psychologa.
5. Zaleca się określenie w programie studiów czynności praktycznych wykonywanych przez studentów w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, uwzględnienie charakterystyki warunków, w których te czynności są realizowane, jak również celów, zakresu i wymagań dotyczących zadań studenckich, których celem jest potwierdzenie opanowania określonej/określonych czynności praktycznych.
6. Zaleca się rewizję zajęć włączonych do grupy zajęć do wyboru i wyeliminowanie z tej grupy praktyk zawodowych realizowanych przez wszystkich studentów, niezależnie od wybranej specjalności.
7. Zaleca się uwzględnienie w programie studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano co najmniej 5 punktów ECTS.
8. Zaleca się wskazanie w programie studiów zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz liczby punktów ECTS przyporządkowanej tym zajęciom.

9. Zaleca się opisanie w programie studiów metod kształcenia w sposób odzwierciedlający celowość ich doboru pod kątem celów kształcenia i efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych zajęć objętych programem studiów.
10. Zaleca się wyeliminowanie nieprawidłowości polegającej na prowadzeniu na kierunku psychologia niestacjonarnych studiów hybrydowych trwających 5 semestrów dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych, poprzez wydłużenie czasu trwania tych studiów do 5 lat (10 semestrów) i w konsekwencji zapewnienie osobom będącym aktualnie ich studentami realnej możliwości nabycia efektów uczenia się zakładanych dla kierunku psychologia, jak również ukończenia przez te osoby jednolitych studiów magisterskich, których czas trwania i nakład pracy studenta konieczny do ukończenia studiów jest zgodny z wymogami określonymi w przepisach prawa.
11. Zaleca się precyzyjne określenie w programie studiów liczby godzin przeznaczonych na praktyki zawodowe oraz liczby punktów ECTS przyporządkowanych tym praktykom, a także szczegółowe opisanie czynności wykonywanych przez studenta w ramach pracy indywidualnej związanej z praktykami zawodowymi, jak również wprowadzenie jasnych kryteriów i sposobów sprawdzania oraz oceny pracy indywidualnej i miejsca tej oceny w ogólnej ocenie realizacji przez studenta praktyk zawodowych.
12. Zaleca się zapewnienie zgodności efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych z poziomem 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji, szczególnie w zakresie rozwoju umiejętności formułowania i rozwiązywania problemów, stosowania odpowiednich metod i narzędzi, a także realizacji zadań w nieprzewidywalnych warunkach związanych z zawodem psychologa, jak również dostosowanie programu praktyk do efektów uczenia się zgodnych z poziomie 7. PRK.
13. Zaleca się uwzględnienie w opisie efektów uczenia się dla praktyk wspólnych dla wszystkich studentów progresji wiedzy i umiejętności studentów w kolejnych etapach praktyk, jak również szczegółowe określenie i zróżnicowanie zadań i czynności, które studenci powinni realizować w ramach poszczególnych etapów praktyk.
14. Zaleca się wyeliminowanie możliwości zaliczania na poczet praktyk zawodowych czynności wykonywanych przez studentów w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu.
15. Zaleca się przestrzeganie zasad organizacji praktyk przyjętych przez Uczelnię, w szczególności w zakresie powierzania funkcji opiekuna praktyk wyłącznie psychologom oraz zapewniania realizacji praktyk w miejscach umożliwiających nabycie zakładanych efektów uczenia się właściwych dla zawodu psychologa.
16. Zaleca się wprowadzenie systematycznej oceny jakości praktyk zawodowych, tj. stworzenie i wdrożenie mechanizmów pozwalających na regularne zbieranie i analizę informacji zwrotnych od studentów, opiekunów praktyk oraz pracodawców oraz wykorzystanie wyników tej oceny do doskonalenia programu i realizacji praktyk zawodowych.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji na studia określa uchwała 1/3/2023 Senatu Uczelni. Podano w niej, że przyjęcie na studia następuje w formie: postępowania kwalifikacyjnego, złożenia wymaganych dokumentów, potwierdzenia efektów uczenia się, przeniesienia się z innej uczelni, w tym zagranicznej. O wyborze formy rekrutacji decyduje Rektor, przy czym brak jest wskazania kryteriów takiej decyzji. W uchwale wskazano również zadania komisji rekrutacyjnych, a w załączniku nr 1 określono szczegółowe kryteria obowiązujące w przypadku rekrutacji na poszczególne kierunki studiów. W przypadku rekrutacji na kierunek psychologia zapis dotyczący kryteriów brzmi: „Wstęp na studia na podstawie złożenia wymaganych dokumentów, po uprzednim zarejestrowaniu się kandydata w systemie Internetowej rejestracji Kandydatów (IRK)”. Choć wśród wymaganych dokumentów wymieniono ten, który zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018r Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uprawnia do ubiegania się o przyjęcie na studia, to nie określono przedmiotów egzaminu maturalnego (egzaminu dojrzałości) wymaganych przy rekrutacji. Przyjęte zasady odnoszą się do egzaminów zdawanych w formie pisemnej (egzamin maturalny) lub wszystkich przedmiotów (egzamin dojrzałości). Wymagania wobec kandydatów ubiegających się o przyjęcie na jednolite studia magisterskie na kierunek psychologia nie są w pełni jasne i precyzyjnie określone. Warunki rekrutacji uniemożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Zasady rekrutacji na studia uwzględniają regulacje ustawowe, ale nie określają jakie wyniki matury stanowią podstawę przyjęcia na studia na ocenianym kierunku. O przyjęcie na studia mogą ubiegać się osoby, które posiadają świadectwo dojrzałości, dyplom matury międzynarodowej, dyplom matury europejskiej lub inne świadectwo uzyskane za granicą, które uprawnia do ubiegania się o przyjęcie na studia w szkole wyższej. Kandydaci posiadający zdaną maturę międzynarodową lub maturę europejską przyjmowani są na zasadach wolnego wstępu. Kolejność przyjęcia kandydatów z polską maturą następuje na podstawie konkursu świadectw maturalnych. Uczelnia nie sprecyzowała oczekiwań wobec kandydatów co do wstępnej wiedzy i umiejętności. O przyjęciu na studia decyduje liczba punktów przeliczonych z wyników maturalnych. Przelicznik punktowy jest wyraźnie zdefiniowany dla każdego typu matury. W zasadach rekrutacji są określone także inne kompetencje kandydatów (kompetencje cyfrowe odpowiadające kompetencjom zdobytym w szkole średniej), ale nie wskazano w jaki sposób są one weryfikowane. Lista kandydatów zakwalifikowanych do przyjęcia tworzona jest według kolejności uzyskanych w postępowaniu rekrutacyjnym sumy punktów.

Ponadto zapisy przywoływanej uchwały (§ 13) odnoszą się do studiów pierwszego i drugiego stopnia, brak jest odniesienia do jednolitych studiów magisterskich, a na tym poziomie prowadzone są studia na kierunku psychologia. Nie jest zatem jasne, jakie kryteria przyjmowane są przy tworzeniu list rankingowych, według których dokonuje się przyjęcia na studia (§ 8 i § 15) na ocenianym kierunku. Niemniej w załączniku nr 3 do wspomnianej uchwały Senatu określono szczegółowo umiejętności cyfrowe kandydatów, które są niezbędne do rejestracji w systemie IRK oraz dalszego kształcenia. W uchwale określono także wymaganą znajomość języka polskiego w przypadku kandydatów cudzoziemców – potwierdzoną dokumentami zewnętrznymi (bez wskazania, jakie to miałyby być dokumenty) lub potwierdzoną w rozmowie kwalifikacyjnej prowadzonej w czasie procesu rekrutacji. Szczegółowe zasady dotyczące rekrutacji na kierunek psychologia nie uwzględniają jednak rozmowy kwalifikacyjnej, co zdaje się wykluczać część kandydatów cudzoziemców i sygnalizuje brak precyzji w określaniu procedury rekrutacji. W Filii w Lublinie stosowany jest krótki test pisemny znajomości języka polskiego – takiej formy nie przewidują jednak zasady rekrutacji. Ponadto, zasady opisane w uchwale 1/3/2023 Senatu dotyczą rekrutacji na kierunek studiów, a system IRK przewiduje rekrutację na specjalność, co jest sprzeczne z zasadami prawa.

Decyzje o przyjęciu na studia wydaje Komisja Rekrutacyjna Jednostki Organizacyjnej (KRJO) powołana przez Prorektora, uwzględniając limit miejsc ustalony przez Senat i listę rankingową sporządzoną według liczby uzyskanych punktów. Ogólne zasady rekrutacji (§ 21) uwzględniają w przypadku jednolitych studiów magisterskich wszystkich kierunków studiów rekrutację na semestr zimowy i semestr letni. Dokumenty Uczelni (§ 21 uchwały 1/3/2023 Senatu), określając terminarz rekrutacji dopuszczają jej przedłużenie do dnia 31 października danego roku.

Do roku akademickiego 2024/2025 Uczelnia rekrutowała kandydatów na studia w różnych formułach: 1) pięcioletnie jednolite studia magisterskie w formie stacjonarnej; 2) pięcioletnie jednolite studia magisterskie w formie niestacjonarnej; 3) studia w trybie LiM – niestacjonarne (wariant dla osób posiadających studia wyższe) – rekrutacja polegała na uznaniu ocen (a nie efektów uczenia się) z zajęć zrealizowanych na innych studiach, co powodowało, że czas trwania studiów był skrócony; 4) studia niestacjonarne LiM online – niestacjonarne (wariant dla osób posiadających studia wyższe) – całość zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość; 5) pięcioletnie jednolite studia magisterskie w formie niestacjonarnej realizowane w całości online. Warianty 3, 4 i 5 są niezgodne z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ponieważ zgodnie z jej art. 64 ust. 1. studia mogą być prowadzone na poziomie studiów pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, a zgodnie z art. 65 ust. 1 studia magisterskie trwają od 9 do 12 semestrów (stacjonarne) lub dłużej (niestacjonarne). Uczelnia zapewnia, że obecnie rekrutacja odbywa się tylko na warianty 1 i 2. Niemniej jednak w przedstawionej przez Filię w Lublinie informacji dotyczącej liczby studentów (por. analiza stanu faktycznego w kryterium 2) została zamieszczona informacja, iż na studia LiM zostało przyjętych w roku akademickim 2024/2025 58 kandydatów. Występuje zatem sprzeczność między zapewnieniami Uczelni, a danymi przekazanymi przez Władze Filii.

Zasady rekrutacji (uchwała 1/3/2023 Senatu) nie określają precyzyjnie procedur związanych z uwzględnianiem efektów uczenia się osiągniętych poza systemem studiów oraz uznawania efektów uzyskanych w innej uczelni. W Uczelni przyjęto dodatkowe zasady dotyczące uznawania efektów osiągniętych poza systemem studiów (uchwała 2/05/2023 Senatu). Ponadto, reguły przyjęte w Uczelni zakładają, że „w przypadku podjęcia studiów w trybie potwierdzania efektów uczenia się, oceny uzyskane na podstawie potwierdzania efektów uczenia się są wliczane do średniej ocen ze studiów zgodnie z Regulaminem studiów Collegium Humanum – Szkoły Głównej Menedżerskiej.” Jest to niewłaściwe, gdyż potwierdzanie efektów uczenia się może skutkować przeniesieniem/uznaniem stosownej liczby punktów ECTS, odpowiadających zajęciom prowadzącym do uzyskania uznawanych efektów uczenia się, nie zaś ocen. Zasady przyjęcia na studia na podstawie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, określone we wzmiankowanej wyżej uchwale Senatu są prawidłowe. Z formalnego widzenia zapewniają one możliwość identyfikacji efektów uczenia się nabytych poza systemem studiów i ocenę ich zbieżności z efektami uczenia się zakładanymi dla kierunku psychologia. Jednak uchwała nie wyklucza możliwości przyjmowania na studia na kierunku psychologia kandydatów na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, co oznacza, że także dla kandydatów na kierunek psychologia istnieje możliwość ubiegania się o przyjęcie w trybie potwierdzenia efektów uczenia się. Stworzenie takiej możliwości jest nieprawidłowe, ponieważ efekty uczenia się osiągnięte poza systemem studiów nie mogą zostać uznane jako adekwatne do programu studiów na kierunku psychologia. Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. z 2001 r. Nr 73, poz. 763) zawód psychologa wykonuje osoba, która uzyskała w polskiej uczelni dyplom

magistra psychologii lub uzyskała za granicą wykształcenie uznane w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne. Zatem kandydat na studia na kierunku psychologia nie posiada doświadczenia zawodowego umożliwiającego potwierdzenie efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów.

W Filii w Lublinie – zgodnie z informacjami uzyskanymi od Władz Filii – nie było przypadków przyjęcia na kierunek psychologia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się efektów uczenia się osiągniętych poza systemem studiów.

Uczelnia określa warunki uznawania wcześniejszych osiągnięć uzyskanych w systemie studiów. Przeniesienia z innej uczelni dokonuje się na podstawie decyzji Rektora po opinii Dziekana, który analizuje osiągnięte przez kandydata efekty uczenia się. Kandydat składa wniosek o przeniesienie wraz z zaświadczeniem o statusie studenta i dokumentami przebiegu studiów w innej uczelni. W raporcie samooceny podano, że możliwość uznania dotychczasowych osiągnięć istnieje po spełnieniu określonych warunków (m.in. program zaliczonych zajęć i ich efekty uczenia się muszą być zgodne z programem i efektami uczenia się zajęć przewidzianych w programie studiów na kierunku psychologia). W praktyce warunki te nie były spełniane, a oceny przepisywano bez rozpoznania rzeczywiście osiągniętych efektów uczenia się, a wyłącznie na podstawie analogicznego nazewnictwa i akceptacji właściwego Prorektora. Również Filia w Lublinie nie posiada jednoznacznych zasad dla procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie studiów w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej – zasad, które wykluczyłyby uznaniowość podejmowanych decyzji, zapewniły rzetelną analizę efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni i uniemożliwiały podejmowanie decyzji jedynie na podstawie podobnie brzmiących nazw zajęć. Procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni nie są precyzyjne i nie zapewniają rzeczywistej możliwości identyfikacji uzyskanych efektów uczenia się oraz oceny ich zgodności z programem studiów prowadzonych na wizytowanym kierunku, gdyż proces uznawania efektów uczenia się jest ograniczony do uznawania zajęć (nie efektów uczenia się) o analogicznych lub podobnie brzmiących nazwach.

Opis procedury dyplomowania jest określony w odrębnym dokumencie „Zasady dyplomowania w Collegium Humanum” przyjętym uchwałą nr 1/08/2022 Senatu i dołączonym do raportu samooceny. Zgodnie z nim (§2, ust. 4) wykształcenie i dorobek naukowy promotora powinien „być zgodny z dyscypliną wiodącą, do której przyporządkowany został dany kierunek studiów oraz zakresem tematycznym pracy magisterskiej, której jest promotorem.” Wymagania formalne dotyczące prac magisterskich są w tym dokumencie określone, podobnie jak procedura przeprowadzania egzaminu magisterskiego, które nie dobiegają od standardów przyjętych dla dyscypliny psychologia. Filia w Lublinie nie ma jeszcze absolwentów, co uniemożliwia ocenę prac dyplomowych. Niemniej seminarium magisterskie zostało powierzone osobie ze stopniem naukowym doktora w dyscyplinie psychologia, co oznacza respektowanie w Filii w Lublinie zasad dotyczących dorobku naukowego promotora, ujętych w przywoływanej uchwale.

System weryfikacji efektów uczenia się wdrożony w Uczelni przewiduje ocenę osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się. W raporcie samooceny podano różnorodne formy weryfikacji efektów uczenia się, jakie są ujęte w sylabusach, a więc: „egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, sprawdzian wiedzy, projekt zaliczeniowy, aktywność merytoryczna na zajęciach, prezentacja ustna/autoprezentacja, prezentacja multimedialna, esej, analiza tekstu, zadania praktyczne na ocenę (indywidualne i grupowe), przygotowanie raportu z badań (wywiad, badania psychologiczne, opracowanie badań, opinia psychologiczna).” Wybrane metody nie umożliwiają weryfikacji efektów dotyczących zdobywanych umiejętności praktycznych. Dla przykładu dla zajęć

psychiatria oraz *etyka zawodu psychologa* jako metodę weryfikacji umiejętności i kompetencji przewidziano „egzamin pisemny i aktywność merytoryczną” bez wskazania na czym ma polegać ta aktywność i jaki jest jej związek z praktycznymi umiejętnościami nabywanymi przez studentów. Inne przypadki nietrafnie dobranych metod weryfikacji to np.: dla zajęć *pomoc psychologiczna, mechanizmy stresu i radzenia sobie ze stresem, pamięć i uczenie się* – umiejętności i kompetencje społeczne weryfikowane miałyby być m.in. na podstawie projektu – bez wskazania jego założeń, treści i charakteru; dla zajęć *diagnoza psychologiczna* jako jedną z metod weryfikacji wskazano „autoprezentację”, bez określenia jej treści i charakteru. Proponowane metody weryfikacji, zwłaszcza bez uszczegółowienia ich celu oraz treści, nie są adekwatne do zakładanych efektów, co wskazuje na to, że system weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się nie został w Uczelni przemyślany.

Wskazywana w wielu sylabusach metoda, nazwana „aktywność merytoryczna”, bez określenia jej treści i charakteru jest nieprecyzyjna, świadczy o tym, że system weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się nie jest dopracowany. Metody oceny osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się nie zapewniają skutecznej weryfikacji, ponieważ stosowane są głównie prace pisemne, testowe lub prezentacje, które nie są adekwatne w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Ponadto stosowane kryteria oceny są bardzo ogólnikowe i odnoszą się w zasadzie do liczby uzyskanych punktów. Udostępnione protokoły zaliczeniowe wskazują ponadto na małe zróżnicowanie ocen – znacząca większość to oceny bardzo dobre – np. w przypadku zajęć *psychologia procesów poznawczych* spośród 21 studentów tylko 4 osoby uzyskały ocenę „dobry plus”, a pozostałe ocenę „bardzo dobry”.

Stosowane metody weryfikacji znajomości języka obcego są typowe dla kształcenia językowego i dostosowane do potwierdzania wymaganego poziomu B2+ ESOKJ.

Ogólne zasady oceniania, określone przez Uczelnię, mogą być także adaptowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W Uczelni istnieją w tej kwestii wypracowane procedury. Określono także zasady udostępniania studentom informacji o osiągniętych efektach uczenia się – dotyczy to terminów, w jakich w wewnętrznym systemie informatycznym mają być udostępnione oceny, istnieje również możliwość wglądu we własne prace. Brak natomiast wyraźnych zasad postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Systemy informatyczne Uczelni spełniają typowe standardy bezpieczeństwa, stąd można przyjąć, że i w przypadku weryfikowania efektów uczenia się poprzez metody i techniki kształcenia na odległość bezpieczeństwo danych jest zachowane.

Analiza udostępnionych prac etapowych oraz związanej z nimi dokumentacji pozwala stwierdzić, że nauczyciele akademicy składają formularze, w których dokonywana jest zbiorcza ocena osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Brak jednak analiz, na ile metody weryfikacji są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się, zwłaszcza do weryfikacji stopnia osiągania umiejętności praktycznych. Uczelnia nie stosuje uporządkowanego systemu archiwizacji prac etapowych – np. udostępnione prace etapowe dla zajęć *zaburzenia emocjonalne i behawioralne dzieci i młodzieży* dotyczyły siedziby w Warszawie, a dla zajęć *analiza statystyczna w badaniach psychologicznych* Filia w ogóle nie udostępniła prac. Uczelnia nie wykazała, by studenci Filii w Lublinie byli współautorami publikacji fachowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

System rekrutacji na studia uwzględnia podstawowe zasady ustawowe, niemniej nie określa jakie wyniki matury stanowią podstawę przyjęcia na studia na ocenianym kierunku, co wskazuje na to, że Uczelnia nie posiada sprecyzowanych oczekiwań wobec kandydatów co do wstępnej wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Zapisy w dokumentach wewnętrznych Uczelni odnoszą się do studiów pierwszego i drugiego stopnia, brak jest odniesienia do jednolitych studiów magisterskich, a to jest poziom studiów określony dla kierunku psychologia. Kryteria przyjmowane przy tworzeniu list rankingowych, według których dokonuje się przyjęcia na studia na ocenianym kierunku nie są zatem precyzyjnie określone. Przyjęte w Uczelni praktyki związane z uznawaniem efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej są stosowane uznaniowo, na podstawie podobieństwa nazw zajęć bez identyfikacji nabytych efektów uczenia się i rzetelnej analizy ich zgodności z efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku psychologia. Z formalnego punktu widzenia zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza system studiów są poprawne, w praktyce – na ocenianym kierunku przejście na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza system studiów nie może być stosowane, gdyż czynności zawodowe właściwe dla zawodu psychologia mogą być wykonywane przez osoby posiadające tytuł zawodowy magistra uzyskany na kierunku psychologia.

Metody weryfikacji efektów uczenia się nie pozwalają na weryfikację uzyskanych umiejętności praktycznych, gdyż najczęściej uwzględniają prace pisemne. Przyjęte kryteria oceniania w połączeniu z poziomem zaawansowania wymagań wobec studentów nie pozwalają na zróżnicowanie stopnia osiągnięcia oczekiwanych efektów, co skutkuje bardzo znaczącą przewagą ocen dobrych i bardzo dobrych. Osiągnięcie efektów w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących prowadzenia badań nie znajduje odzwierciedlenia w jakości prac dyplomowych. W Filii w Lublinie brak jest skutecznego, rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów w toku studiów, co uniemożliwia stwierdzenie czy studenci nabyli wszystkie efekty uczenia się zakładane w programie studiów, a to jest kluczowy warunek uzyskania dyplomu ukończenia studiów.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium 3 – kryterium niespełnione stanowią mające charakter rażący błędy i uchybienia związane z zakresem oceny w tym kryterium, na podstawie których zespół oceniający sformułował następujące zarzuty:

1. Warunki rekrutacji na kierunek psychologia w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” w Filii w Lublinie nie są prawidłowo określone, ponieważ:
 - a. Uczelnia nie sprecyzowała oczekiwań wobec kandydatów co do wstępnej wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się;
 - b. Uczelnia nie precyzuje, kiedy wymagana i jak prowadzona jest rozmowa z kandydatami potwierdzającymi znajomość języka polskiego;
 - c. Uczelnia podaje, że ustalany jest limit przyjęć na studia, ale nie precyzuje, jak jest definiowany oraz jakie są procedury postępowania w przypadku wyczerpania miejsc określonych limitem przyjęć;

- d. umożliwienie kandydatom na studia potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów w wyniku doświadczenia zawodowego jest niezgodne z prawem. Kandydaci nie mają takiego doświadczenia, ponieważ zawód psychologa może wykonywać osoba, która uzyskała dyplom magistra psychologii.
2. Uznawanie wcześniejszych osiągnięć dokonuje się nieprawidłowo – bez rozpoznania osiągniętych efektów uczenia się i porównania treści kształcenia w pierwotnej uczelni. Przepisywanie ocen z zajęć o analogicznym nazewnictwie jest procedurą niewystarczającą do rozpoznania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych przez studenta.
3. Stosowane metody weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się nie pozwalają na ocenę przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej, w tym przede wszystkim ocenę umiejętności praktycznych. Metody weryfikacji efektów uczenia się obejmują głównie prace pisemne i prezentacje multimedialne, które nie pozwalają na zróżnicowanie stopnia osiągnięcia oczekiwanych efektów uczenia się. Taki stan rzeczy skutkuje dominacją ocen dobrych i bardzo dobrych.
4. Brak procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych dotyczących ocen. Uczelnia nie wypracowała zasad, którymi powinni kierować się nauczyciele dążąc do zapobiegania zachowaniom nieetycznym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra akademicka prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku psychologia w Filii w Lublinie – zgodnie z danymi w raporcie samooceny – składa się z 13 osób, w tym 1 osoba ze stopniem doktora habilitowanego (w dyscyplinie nauki o poznaniu i komunikacji społecznej), 4 osoby ze stopniem doktora (w tym 1 w dyscyplinie psychologia) i 8 osób z tytułem zawodowym magistra (w tym 7 uzyskało tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia) oraz z 21 osób zatrudnionych przez inne filie Uczelni „Varsovia”, a prowadzących zajęcia w Filii w Lublinie. Dane uzupełnione przez Filię w Lublinie w czasie wizytacji wskazują na znaczne zmiany w zakresie kadry kierunku w okresie między złożeniem raportu samooceny, a terminem, w który była przeprowadzona wizytacja. W roku akademickim 2024/2025 z Filią w Lublinie współpracuje 28 osób – w tym 1 ze stopniem doktora habilitowanego (w dyscyplinie filozofia), 14 ze stopniem doktora (6 w dyscyplinie psychologia) i 13 z tytułem zawodowym magistra (9 uzyskało tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia). Struktura dyscyplinarna kadry nie

zmieniła się znacząco – nadal brak w niej osób ze stopniem doktora habilitowanego w dyscyplinie psychologia i tylko 6 osób legitymuje się stopniem doktora w tej dyscyplinie. Osoby z wykształceniem w zakresie psychologii (stopień doktora lub tytuł zawodowy magistra) stanowią 60% kadry prowadzącej zajęcia na kierunku psychologia w Filii w Lublinie. Wśród kadry tylko 5 osób (18%) jest zatrudnionych w ramach umowy o pracę, a 3 (10%) z nich to psychologowie. Pozostałe osoby są zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych. Taka struktura dyscyplinarna i forma zatrudnienia stanowi istotne ryzyko dla stabilizacji kierunku i wprowadzania zmian naprawczych. Niewielka liczba osób zatrudnionych w Filii jako pierwszym miejscu zatrudnienia, na podstawie umowy o pracę uniemożliwia także spełnienie wymogów ustawowych dotyczących liczby godzin prowadzonych przez nauczycieli akademickich, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, dla których Filia w Lublinie jest podstawowym miejscem pracy. Szczególnie dojmujący jest brak w kadrze osób z dorobkiem naukowym w dyscyplinie psychologia, posiadających stopnie naukowe w tej dyscyplinie. Brak w kadrze takich osób uniemożliwia nabycie przez studentów efektów uczenia się właściwych dla 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w zakresie pogłębionej wiedzy dotyczącej wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii, stanowiących zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu psychologii (P7S_WG), jak również umiejętności formułowania i rozwiązywania problemów z zakresu psychologii, formułowania i testowania hipotez (P7S_UW).

Dorobek naukowy kadry akademickiej nie jest również, w większości przypadków, związany z problematyką realizowanych przez te osoby zajęć dydaktycznych. Zgodnie z podanymi informacjami część kadry kierunku dysponuje doświadczeniem praktycznym w zakresie psychologii, co należy podkreślić jako aspekt pozytywny.

Kwalifikacje i doświadczenie nauczycieli akademickich mogą zapewnić zatem jedynie częściowo prawidłową realizację zajęć z zakresu psychologii, zwłaszcza w przypadku oferowanych studentom licznych specjalności. W Filii w Lublinie faktycznie realizowane są 3 specjalności na studiach niestacjonarnych (LiM) i 1 na studiach stacjonarnych, niemniej są przypadki powierzania zajęć niezgodnie z kompetencjami, np. zajęcia *pamięć i uczenie się* powierzono osobie bez wykształcenia psychologicznego. W raporcie samooceny wykazano także przypadki powierzania prowadzenia wykładów osobom z tytułem magistra. Wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć znajduje się w załączniku nr 4 do niniejszego raportu.

Pozytywnie należy jednak ocenić fakt, że część kadry dysponuje wcześniejszym doświadczeniem dydaktycznym oraz kompetencjami niezbędnymi do prowadzenia zajęć metodami i technikami nauczania na odległość. Kompetencje dydaktyczne mogą być także doskonalone w ramach szkoleń oferowanych przez Uczelnię.

Liczebność kadry, zwłaszcza po uzyskaniu współpracy kolejnych osób i przy uwzględnieniu, że dużą jej część stanowią osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilnoprawnej jest wystarczająca w stosunku do liczby studentów. Duży udział osób prowadzących zajęcia, zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej nie rozwiązuje jednak kwestii braku wśród kadry zatrudnionej w Filii na podstawie umowy o pracę nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego z dorobkiem w dyscyplinie psychologia oraz bardzo nielicznej kadry ze stopniem doktora w dyscyplinie psychologia.

Kwestią kontrowersyjną jest powierzanie tym samym osobom wielu różnorodnych zajęć, co utrudnia właściwe ich przygotowanie i skutkuje nadmiernymi obciążeniami. Niemniej pracownicy mają możliwość odmówić prowadzenia zajęć, które uznają za niezgodne z ich kompetencjami.

Politykę kadrową Uczelni i Filii w Lublinie reguluje zarządzenie Zarządcy Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z dnia 19 sierpnia 2024 r. Zgodnie z nim przydziału zajęć dydaktycznych pracownikom i innym osobom, którym ma zostać powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych dokonuje Dyrektor Instytutu, który kieruje się pięcioma kryteriami: 1) kwalifikacje merytoryczne do prowadzenia zajęć dydaktycznych lub działalności naukowej zgodnie z zapotrzebowaniem Uczelni; 2) doświadczenie dydaktyczne w Uczelni; 3) doświadczenie zawodowe i praktyczne – w przypadku osób prowadzących zajęcia o charakterze praktycznym; 4) dorobek naukowy lub artystyczny – w przypadku osób zatrudnianych w grupie badawczo-dydaktycznej; 5) kryteria ustawowe przewidziane dla zatrudniania nauczycieli akademickich – w przypadku osób zatrudnianych w charakterze nauczyciela akademickiego. Wbrew wymogom z powyższego zarządzenia, wykłady powierzono osobom z tytułem zawodowym magistra.

Oceny okresowe pracowników Filii w Lublinie nie są jednak prowadzone, co może wynikać z względnie krótkiego czasu jej działania. Przedstawiono jednak wzory dokumentów: arkusza oceny pracowniczey i arkusza przeprowadzonej hospitacji, a także plan hospitacji na rok akademicki 2024/2025. Struktura arkusza oceny dokonywanej przez studentów jest prawidłowa i uwzględnia najważniejsze aspekty odnoszące się do treści, metodyki zajęć, informacji o kryteriach oceniania i terminowości informowania o ocenach. Przedstawione zespołowi oceniającemu arkusze ankiet przeprowadzonych wśród studentów wskazują na wysoką ocenę zajęć, są jednak również opinie bardzo krytyczne, odnoszące się do niskich kompetencji dydaktycznych i merytorycznych osób prowadzących zajęcia.

Choć Uczelnia posiada stosowne dokumenty wewnętrzne, to ujęte w nich zasady nie są respektowane, a krótki okres działania Filii w Lublinie i fluktuacja kadry utrudniają ocenę, na ile prowadzone jest jakiegokolwiek planowanie indywidualnych ścieżek rozwojowych oraz jak skutecznie działają zasady rozwiązywania konfliktów i procedury przeciwdziałające dyskryminacji i innym niekorzystnym zjawiskom w miejscu pracy.

Warta podkreślenia jest duża identyfikacja kadry z Filią w Lublinie oraz determinacja w podejmowaniu działań na rzecz poprawy sytuacji w Filii i wizerunku Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Filia w Lublinie nie dysponuje dostatecznie liczną kadrą posiadającą dorobek w dyscyplinie psychologia, zapewniającą prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Struktura dyscyplinarna kadry nie jest dostosowana do kształcenia na kierunku psychologia. Szczególnie dojmujący jest brak w kadrze osób z dorobkiem naukowym w dyscyplinie psychologia, posiadających stopnie naukowe w tej dyscyplinie. Brak w kadrze takich osób uniemożliwia nabycie przez studentów efektów uczenia się właściwych dla 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w zakresie pogłębionej wiedzy dotyczącej wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii, stanowiących zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu psychologii (P7S_WG), jak również

umiejętności formułowania i rozwiązywania problemów z zakresu psychologii, formułowania i testowania hipotez (P7S_UW). Pozytywnie należy ocenić fakt, że część osób, które prowadzą zajęcia na ocenianym kierunku może udokumentować doświadczenie dydaktyczne oraz praktyczne doświadczenie zawodowe w obszarze psychologii. Fakt, że jedynie część osób prowadzących zajęcia na kierunku jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę stanowi znaczne ryzyko dla stabilności i rozwoju kierunku. Zidentyfikowane zostały liczne przypadki powierzenia prowadzenia zajęć osobom bez wystarczającego dorobku naukowego w zakresie tematyki zajęć lub przewidywanych do opanowania przez studenta umiejętności praktycznych, w tym co szczególnie rażące – powierzania prowadzenia seminariów magisterskich osobom niebędącym psychologami. Krótki okres zatrudnienia i fluktuacja kadry w Filii w Lublinie utrudniają ocenę, na ile prowadzone jest jakiekolwiek planowanie indywidualnych ścieżek rozwojowych oraz na ile realne jest długofalowe związanie się kadry z Filią w Lublinie.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium 4 – kryterium niespełnione stanowią błędy i uchybienia związane z zakresem oceny w tym kryterium mające charakter rażący, na podstawie których zespół oceniający sformułował następujące zarzuty:

1. Niestabilność kadry uniemożliwiająca prawidłową organizację procesu kształcenia.
2. Brak możliwości spełnienia wymogu prowadzenia co najmniej 50% godzin zajęć przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Filii w Lublinie jako podstawowym miejscu pracy, ze względu na zdecydowaną przewagę wśród kadry kierunku osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej.
3. Duży udział w kadrze prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku osób z wykształceniem kierunkowym lub dorobkiem naukowym niezwiązanym z psychologią, co w konsekwencji doprowadziło do sytuacji, w której jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia prowadzone są w znaczącym zakresie przez osoby bez wykształcenia psychologicznego.
4. Brak możliwości nabycia przez studentów efektów uczenia się właściwych dla 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji ze względu na brak w kadrze osób z dorobkiem naukowym i stopniami naukowymi w dyscyplinie psychologia. Brak ten uniemożliwia osadzenie kształtowanych umiejętności praktycznych studentów w rzetelnej, uzyskanej metodami naukowymi, wiedzy naukowej.
5. Struktura kwalifikacji kadry (posiadane stopnie i tytuły naukowe oraz tytuły zawodowe), której cechą charakterystyczną jest duży udział osób posiadających tytuł zawodowy magistra, uniemożliwia prawidłową realizację zajęć. Stwierdzono przypadki powierzania prowadzenia zajęć osobom nieposiadającym kompetencji i doświadczenia zapewniających prawidłową realizację zajęć, a w tym powierzanie osobom z tytułem zawodowym magistra prowadzenia wykładów oraz – co szczególnie rażące – powierzanie prowadzenia seminariów magisterskich osobom nieposiadającym wykształcenia w zakresie psychologii. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia nie jest transparentny oraz adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, ponieważ nie uwzględnia ich dorobku naukowego i doświadczenia. Powoduje to powierzanie prowadzenia bardzo zróżnicowanych tematycznie zajęć kierunkowych, małemu gronu specjalistów, którego członkowie nie posiadają doświadczenia i dorobku naukowego z zakresu różnych subdyscyplin psychologii. W wielu przypadkach nauczyciele mają prowadzić zajęcia, ale Uczelnia nie wykazała ich kwalifikacji.

6. Oceny okresowe nauczycieli oraz hospitacje zajęć nie były dotychczas przeprowadzane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Filia w Lublinie dysponuje siedzibą, która – w ograniczonym stopniu – pozwala na prowadzenie zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku. W dyspozycji Filii są 3 sale dydaktyczne o odpowiedniej powierzchni i wyposażeniu, w tym w infrastrukturę informatyczną i sprzęt audiowizualny, które pozwalają na prowadzenie zajęć audytoryjnych w formie wykładów oraz 2 mniejsze sale na zajęcia seminaryjne. Budynek, w którym prowadzone są zajęcia na ocenianym kierunku jest dostosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, dysponuje również zapleczem socjalnym w postaci automatów z napojami i przekąskami, przestrzeniami wyposażonymi w wygodne fotele/krzesła, spełnia standardy BHP.

Salę są typowymi salami dydaktycznymi wyposażonymi w krzesła z pulpitemi, dostosowanymi do prowadzenia zajęć w formie wykładu lub seminarium/konwersatorium ze względu na zainstalowanie właściwych ekranów, rzutników i komputerów. Brak jednak jakichkolwiek pracowni specjalistycznych, w których możliwe byłoby prowadzenie zajęć służących nabywaniu umiejętności praktycznych, np. prowadzenia badań diagnostycznych, rozmowy klinicznej czy sesji pomocy psychologicznej. Choć Filia w Lublinie dysponuje Pracownią Testów Psychologicznych, to należy ją traktować w zasadzie wyłącznie jako miejsce przechowywania testów (szafa w pomieszczeniu służącym do innych celów). Nie jest to zatem ani pracownia specjalistyczna, w której można byłoby prowadzić zajęcia dydaktyczne służące nabywaniu praktycznej umiejętności posługiwania się testami, ani nawet miejsce, w którym można zapoznać się z nimi. Niemniej zgromadzona kolekcja jest obszerna i obejmuje testy aktualnie stosowane w praktyce psychologicznej. Nadzór nad pracownią i uzupełniające zakupy są prowadzone przez osobę wykonującą zawód psychologa, dysponującą odpowiednimi uprawnieniami. Testy są przechowywane w zamykanych szafach i zamykanym pomieszczeniu. Nie eliminuje to jednak ryzyka posługiwania się testami np. w ramach zajęć dydaktycznych przez studentów nadzorowanych przez osoby, które nie mają odpowiednich uprawnień, a więc przez nie-psychologów. Kwestią wymagającą rozwiązania w Filii w Lublinie jest dostępność oryginalnych arkuszy testowych do badań prowadzonych w ramach prac magisterskich – studenci informowali zespół oceniający o tym, że pozyskują je sami, poza Uczelnią.

Pomieszczenie określone jako pracownia komputerowa jest wyposażone w 5 stanowisk komputerowych oraz stanowisko z oprzyrządowaniem dla osób z niepełnosprawnościami.

Filia w Lublinie nie dysponuje biblioteką i czytelnią. Trudno bowiem określić mianem biblioteki i czytelnii księgozbiór mieszczący się na jednym (!) regale w pomieszczeniu, w którym znajdują się 3 stoliki z krzesłami. Dostępne pozycje książkowe uwzględniają te, do których odwołują się sylabusy zajęć ocenianego kierunku. Warto podkreślić, że materiały dydaktyczne do poszczególnych zajęć są udostępniane przez prowadzących zajęcia w formie elektronicznej – zwykle na platformie MS Teams.

Infrastruktura informatyczna jest nowoczesna, a typowe oprogramowanie biurowe i korzystanie z bezprzewodowej sieci Internet są dostępne dla studentów, dotyczy to także oprogramowania statystycznego, na które Uczelnia ma aktualną licencję. Uczelnia dysponuje również infrastrukturą niezbędną do prowadzenia zajęć metodami i technikami nauczania na odległość. Infrastruktura Filii w Lublinie jest monitorowana i oceniana, również z udziałem interesariuszy wewnętrznych. Zespół oceniający został poinformowany o planach dotyczących wynajęcia nowych pomieszczeń w aktualnej siedzibie Filii.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i informatyczną, wymaganą do prowadzenia zajęć audytoryjnych, dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Liczba sal dydaktycznych (aktualnie 3 audytoryjne i 2 dla małych grup) jest niewystarczająca dla pełnego cyklu kształcenia. W Filii odnotowano brak specjalistycznych pracowni do prowadzenia zajęć na kierunku psychologia, sprzyjających nabywaniu umiejętności praktycznych, a pracownia komputerowa nie spełnia swoich funkcji ze względu na niewielką liczbę stanowisk. W Filii brak jest biblioteki i czytelnii, gdyż aktualnie pełniące tę funkcję pomieszczenie, podobnie jak posiadany księgozbiór są niewystarczające dla prawidłowej realizacji procesu kształcenia na kierunku. Uczelnia dysponuje zasobami testów psychologicznych niezbędnych dla kształcenia na kierunku psychologia, kontrola ich zakupu i przechowywania jest prawidłowa. Właściwa praca z testami nie jest jednak możliwa ze względu na brak pracowni dydaktycznych, które umożliwiałyby prawidłową demonstrację badania testowego i samodzielne jego wykonanie przez studentów.

Zaproponowana ocena kryterium niespełnione w odniesieniu do kryterium 5 opiera się na sformułowaniu zarzutów mających podstawę w następujących rażących nieprawidłowościach:

1. Filia w Lublinie nie dysponuje psychologicznymi laboratoriami badawczymi ani diagnostycznymi. Brak specjalistycznych pracowni odpowiednich do potrzeb procesu kształcenia na kierunku psychologia uniemożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej psychologa. Filia w Lublinie nie dysponuje wyposażeniem w pomoce diagnostyczne, specjalistyczną aparaturę, narzędzia psychologiczne pozwalające na zapoznanie się z nimi i wykorzystanie ich podczas zajęć, co uniemożliwia studentom opanowanie treści programowych określonych w programie studiów na kierunku.

2. Brak odpowiednich pracowni dydaktycznych, które zapewniłyby prawidłową demonstrację badania testowego i samodzielne jego wykonanie przez studentów uniemożliwia właściwą pracę z testami psychologicznymi.
3. Wielkość i aranżacja pomieszczenia określanego jako pracownia komputerowa, a także liczba stanowisk komputerowych nie umożliwiają prawidłowego prowadzenia zajęć, ze względu na to, że powierzchnia tego pomieszczenia oraz liczba stanowisk jest za mała w stosunku do liczby studentów w grupach zajęciowych, a sposób rozmieszczenia stanowisk komputerowych nie pozwala na efektywną pracę z komputerem.
4. W Filii w Lublinie nie ma biblioteki, przez co nie jest zapewniony dostęp do literatury zalecanej w sylabusach oraz do innych zasobów bibliotecznych adekwatnych do potrzeb procesu nauczania i uczenia się. Uniemożliwia to prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz przygotowanie ich do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku psychologia.
5. W Filii w Lublinie nie jest zapewniony dostęp studentów do pomieszczeń dydaktycznych i pomieszczenia określanego jako pracownia komputerowa poza godzinami zajęć.
6. Nieskuteczny system monitorowania infrastruktury dydaktycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaje, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujących z Filią w Lublinie w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na ocenianym kierunku psychologia jest niewystarczający dla prawidłowej realizacji procesu kształcenia oraz monitorowania i doskonalenia programu studiów, jak również weryfikacji efektów uczenia się nabywanych przez studentów. Od czasu uruchomienia kierunku w filii w Lublinie, Uczelnia ma podpisaną umowę z jednym podmiotem z otoczenia społeczno-gospodarczego. Podmiotem tym jest szpital neuropsychiatryczny w Lublinie, ale nie został wykazany rzeczywisty wpływ współpracy z wymienionym podmiotem na koncepcję kształcenia na kierunku psychologia. Pozostałe porozumienia o współpracy w zakresie konstrukcji i opiniowania programu studiów zostały zawarte w roku 2024. Biorąc pod uwagę, że w Filii w Lublinie prowadzone są studia niestacjonarne w tzw. trybie skróconym (LiM dla osób, które ukończyły studia wyższe), absolwenci tego trybu studiów z roku 2024/2025 ukończą studia, w których

konstrukcji nie uczestniczyli przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Współpraca Filii w Lublinie z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego nie ma charakteru długotrwałego i systematycznego. Udokumentowana współpraca polegała na organizacji praktyk studenckich. Dwóch nauczycieli akademickich pracujących w podmiotach zewnętrznych prowadzi zajęcia dla studentów ocenianego kierunku.

Za monitorowanie przebiegu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym odpowiada Rektor. W Filii nie są prowadzone okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, nie jest oceniana efektywność współpracy przy współudziale studentów. Prowadzona szczątkowa współpraca z interesariuszami zewnętrznymi nie jest adekwatna do celów kształcenia, potrzeb rynku pracy i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów.

Na spotkaniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego dwóch przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych potwierdziło, że uczestniczyło w opiniowaniu programu studiów. Opinie zostały sporządzone w roku 2024. Nie można ocenić w jakim stopniu opinie interesariuszy zostały wykorzystane w projektowaniu programu studiów, gdyż brak takich informacji ze strony Filii w Lublinie. Należy stwierdzić, iż interesariusze zewnętrzni nie mieli faktycznego udziału w konstruowaniu programu studiów w okresie objętym oceną. Głównym organem opiniodawczo-doradczym reprezentującym otoczenie społeczno-gospodarcze w Uczelni jest Konwent. Zadaniem Konwentu jest m.in. opiniowanie programu studiów. Konwent nie był aktywny w okresie objętym oceną i *de facto* nie miał wpływu na program studiów, realizację i doskonalenie programu studiów oraz rozwój kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Współpraca Filii w Lublinie z otoczeniem społeczno-gospodarczym w prowadzeniu kształcenia na kierunku psychologia ma charakter incydentalny i jest mało zróżnicowana pod względem form współpracy, obejmuje głównie realizację praktyk zawodowych. Liczba podmiotów, z którymi Filia nawiązała współpracę, jest zbyt mała, a profil ich działalności niedostatecznie zróżnicowany w odniesieniu do liczby specjalności oferowanych w ramach programu studiów. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych nie uczestniczą w opiniowaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia oraz programu studiów. Na ocenianym kierunku nie są prowadzone przeglądy współpracy w celu podniesienia jakości.

Zaproponowana ocena kryterium niespełnione w odniesieniu do kryterium 6 opiera się na sformułowaniu zarzutów mających podstawę w następujących rażących nieprawidłowościach:

1. Brak celowo dobranego, pod kątem koncepcji, zakresu kształcenia oraz zakładanych efektów uczenia się zespołu interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców.
2. Brak uwzględnienia specyfiki oferowanych specjalności w doborze interesariuszy zewnętrznych do współpracy.

3. Brak stałej i zróżnicowanej współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.
4. Brak udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w doskonaleniu koncepcji kształcenia oraz programu studiów.
5. Brak przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmujących ocenę poprawności doboru instytucji, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie procesu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z siedzibą w Warszawie Filia w Lublinie realizowane jest poprzez uczestnictwo w programach mobilności akademickiej oraz kształcenie językowe. W raporcie samooceny Uczelni wskazuje, że posiada kartę ECHE, która uprawnia uczelnię do wymiany akademickiej w ramach programu Erasmus+, w odniesieniu do kierunku psychologia współpraca dotyczy 19 uczelni partnerskich. W wymianie wzięło udział 8 pracowników oraz 18 studentów, nie podano jednak czy wskazana liczba dotyczy całej Uczelni czy Filii w Lublinie. Ze spotkania zespołu oceniającego z przedstawicielami pracowników, jak i studentów wynika, że zarówno studenci, jak i pracownicy Filii w Lublinie mają wiedzę o tych możliwościach wyjazdu; informacja dostępna jest także na stronie internetowej Uczelni oraz w Biurze Obsługi Studentów.

Pracownicy Filii w Lublinie mają możliwość odbywania zagranicznych pobytów naukowych i dydaktycznych w ramach programu Erasmus+. Pracownicy Filii w Lublinie nie wyjeżdżali dotychczas za granicę w ramach programu Erasmus+. Pracownicy mają zapewnioną możliwość wyjazdów na konferencje międzynarodowe. Pożądane byłoby wypracowanie i wdrożenie skutecznych sposobów zachęcania i aktywizacji studentów i pracowników do udziału w inicjatywach i wymianach międzynarodowych.

W ramach kształcenia językowego Filia w Lublinie oferuje zajęcia w zakresie języka angielskiego oraz niemieckiego. Uczelnia właściwie określiła poziom kompetencji językowych, jakie powinien osiągnąć absolwent jednolitych studiów magisterskich, tj. na poziomie B2+ ESOKJ. W ramach zajęć z języka obcego student uzyskuje łącznie 12 punktów ECTS. Zwraca jednak uwagę zróżnicowana liczba godzin

zajęć ćwiczeniowych. W przypadku języka angielskiego dla studentów studiów stacjonarnych jest to łącznie 160 h, zaś dla studentów studiów niestacjonarnych 120 h. Tym samym nie można założyć, że studenci studiów niestacjonarnych osiągną zakładane efekty uczenia się dla tych zajęć, analogiczne do efektów uczenia się nabywanych na studiach stacjonarnych. Ponadto w przypadku obu form studiów założono realizację tych samych treści programowych, chociaż czas trwania zajęć pozostaje znacznie zróżnicowany. Treści programowe lektoratów obejmują głównie takie zagadnienia jak np. czas wolny i urlop, mieszkanie i środowisko i w niewielkim stopniu odnoszą się do specjalistycznej siatki pojęciowej w zakresie psychologii. Kształcenie językowe nie zakłada żadnego progresu umiejętności, ani zróżnicowania treści programowych w poszczególnych etapach realizacji lektoratów języka obcego. Brak literatury utrudnia także weryfikację możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Tym samym nie jest uzasadnione odniesienie efektów zakładanych dla zajęć z języka obcego do efektu kierunkowego K_U20 *Ma znajomość języka angielskiego lub innego języka nowożytnego w mowie i w piśmie, obejmującą słownictwo specjalistyczne zakresie psychologii zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego*. Ponadto w sylabusach zajęć prowadzonych w językach obcych nie zaleca się literatury w języku angielskim. Filia nie zapewnia także udziału zagranicznych nauczycieli akademickich w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku.

Monitorowanie poziomu umiędzynarodowienia odbywa się na poziomie całej Uczelni. Dokonywane są analizy jakościowe i ilościowe oraz proponowane działania naprawcze. Wnioski z ostatniego raportu z ewaluacji poziomu umiędzynarodowienia z dnia 17 października 2024 r. zostały zakończone zaleceniami naprawczymi z terminem realizacji w 2025 roku.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z siedzibą w Warszawie Filia w Lublinie korzysta z uregulowań prawnych i umów międzynarodowych oraz realizuje założenia odnośnie do mobilności akademickiej opracowane w siedzibie głównej Uczelni w Warszawie. Zarówno studenci, jak i pracownicy Filii w Lublinie deklarują posiadanie pełnej wiedzy na temat możliwości wyjazdu poza granice Polski w ramach np. programu Erasmus+. Uczelnia nie sprecyzowała liczby studentów i pracowników z Filii w Lublinie, które brały udział w wymianie międzynarodowej. Uczelnia nie przyjmuje także wykładowców reprezentujących zagraniczne ośrodki naukowo-dydaktyczne. Nie oferuje też zajęć w języku angielskim, ani nie organizuje konferencji międzynarodowych.

Uczelnia oferuje wybór w zakresie kształcenia nowożytnych języków obcych tj. oferuje język angielski oraz niemiecki, chociaż treści programowe zawarte w programie studiów w niewielkim stopniu odnoszą się do specjalistycznej siatki pojęciowej w zakresie psychologii, co nie pozwala na osiągnięcie przez studenta kierunkowego efektu uczenia się K_U20 *Ma znajomość języka angielskiego lub innego języka nowożytnego w mowie i w piśmie, obejmującą słownictwo specjalistyczne zakresie psychologii*

zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Monitorowanie poziomu umiędzynarodowienia odbywa się na poziomie siedziby głównej Uczelni w Warszawie.

Jako przesłanki decydujące o propozycji oceny kryterium 7 – kryterium spełnione częściowo należy wskazać:

1. Brak opracowanego systemu motywowania zarówno pracowników, jak studentów do korzystania z systemów mobilności akademickiej.
2. Brak innych wykorzystywanych form umiędzynarodowienia, oprócz potencjału w zakresie systemów mobilności akademickiej i kształcenia językowego (np. zajęć prowadzonych z gośćmi z zagranicy poprzez wykorzystanie systemów kształcenia na odległość).
3. Nieuwzględnienie w obrębie treści programowych zajęć z lektoratu specjalistycznego słownictwa w zakresie psychologii zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ ESOKJ.
4. Brak wykorzystywania piśmiennictwa w językach obcych, w tym w szczególności w języku angielskim w procesie nauczania i uczenia się na kierunku psychologia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie działań mających na celu zwiększenia uczestnictwa Filii w Lublinie w procesie umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujących system motywowania pracowników i studentów do udziału w mobilności międzynarodowej oraz zróżnicowanie form umiędzynarodowienia.
2. Zaleca się wykorzystanie obcojęzycznego piśmiennictwa naukowego, szczególnie w języku angielskim w procesie nauczania i uczenia się na kierunku psychologia oraz w procesie przygotowywania pracy magisterskiej.
3. Zaleca się włącznie zagranicznych nauczycieli akademickich do realizacji procesu kształcenia na kierunku psychologia.
4. Zaleca się uzupełnienie treści programowych zajęć z lektoratu o specjalistyczne słownictwo w zakresie psychologii zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ ESOKJ.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Filia w Lublinie Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” zapewnia studentom kierunku psychologia trwałe, spójne, podstawowe wsparcie w procesie uczenia się. Oferowana pomoc jest realizowana z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań. Studenci mają możliwość korzystania z różnych platform cyfrowych, takich jak Pakiet Office 365, iCloud, MS Teams czy eHumanum, będącej platformą e-learningową z materiałami dydaktycznymi. Dostępna jest również symulacja VR, która umożliwia naukę osobom z niepełnosprawnościami fizycznymi.

Wsparcie studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej realizowane jest na płaszczyźnie merytorycznej, materialnej oraz organizacyjnej i stanowi efekt przygotowanej oferty programowej, realizacji studenckich praktyk zawodowych i działalności Biura Karier. Studenci mogą skorzystać z programów szkoleniowych, konsultacji (np. w zakresie tworzenia CV, przygotowania do rozmowy rekrutacyjnej) czy doradztwa zawodowego (np. w formie badań z użyciem testów psychozawodowych). Biuro Karier nawiązuje współpracę z pracodawcami w celu pozyskania nowych miejsc na praktyki zawodowe i ofert pracy dla studentów, a także organizuje spotkania z praktykodawcami, pozwalające studentom na zapoznanie się z podmiotami działającymi w branży, np. w formie Targów Pracy. Studenci regularnie uzyskują informacje dotyczące bieżącej oferty wsparcia Biura Karier poprzez wiadomości mailowe oraz platformę eHumanum. Na Uczelni funkcjonuje także Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, zapewniający wsparcie dla studentów na początku ich działalności gospodarczej.

Uczelnia „Varsovia” zapewnia systemowe wsparcie dla studentów szczególnie uzdolnionych i motywuje ich do dalszego rozwoju. Jedną z form jest możliwość uzyskania przez studentów osiągających znaczące wyniki naukowe, sportowe i kulturalne pełnego lub częściowego zwolnienia od opłat za studia. Uczelnia przewiduje również specjalne nagrody Rektora wraz z listami gratulacyjnymi. Każda aktywność studentów (naukowa, sportowa lub artystyczna) jest nagradzana w formie przydzielenia dodatkowych punktów przy ubieganiu się o stypendium Rektora. Ponadto niematerialną formą motywowania jest włączanie studentów do staży w zakresie profesjonalnej pomocy prowadzonej przez nauczycieli akademickich (np. telefon zaufania). Ponadto Regulamin studiów przewiduje możliwość indywidualizacji organizacji studiów.

Studenci kierunku psychologia mają możliwość korzystania z różnych form naukowej i pozanaukowej aktywności, choć tylko część z nich prowadzona jest bezpośrednio na terenie Filii w Lublinie (w pozostałych przypadkach studenci mogą uczestniczyć online lub dojeżdżać do innych filii). Na Uczelni „Varsovia” funkcjonują koła naukowe, m.in. Psycholab, Praksis czy Koło Naukowe Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Istnieje również Klub Książki oraz Chór Akademicki. Uczelnia organizuje również debaty online „Human-Talks”. Studenci mają możliwość doskonalenia swoich umiejętności organizacyjnych i społecznych poprzez zaangażowanie się w realizację inicjatyw akademickich, takich jak spotkania wigilijne, zimowe i letnie wyjazdy integracyjne.

Uczelnia dostosowuje swoje wsparcie do potrzeb różnych grup studiujących w Uczelni. W przypadku studentów z niepełnosprawnościami, oferuje m.in. kontakt dla osób niesłyszących i niedosłyszących za pomocą języka migowego w formie video-online (MIGAM), pomoc asystenta, dostosowanie sposobu egzaminowania, a także umożliwia ubieganie się o dedykowane stypendium. Zastosowano także odpowiednie udogodnienia w zakresie infrastruktury (windy, korytarze bez barier architektonicznych) i powołano Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnością. Uczelnia zapewnia ustawowe formy wsparcia studentom w trudnej sytuacji życiowej, takie jak np. możliwość ubiegania się o stypendium socjalne, zapomogę czy indywidualną organizację studiów. Indywidualizacja wsparcia

studentów wynika także ze sprawnego i bezpośredniego kontaktu z nauczycielami akademickimi, w tym poza standardowymi terminami dyżurów.

Problemy i skargi studentów rozpatrywane są przez właściwego Prorektora lub przez Rektora. Studenci mają możliwość spotkania z osobami decyzyjnymi podczas ich cotygodniowych dyżurów lub w innych, indywidualnie ustalonych terminach. W Uczelni funkcjonuje Rzecznik Praw Studenta. W następstwie złożenia skargi lub wniosku przeprowadzane jest wewnętrzne postępowanie wyjaśniające, a następnie podejmowane są działania naprawcze. Ponadto funkcję wspierającą pełnią przedstawiciele Samorządu Studenckiego oraz starości grup. Bieżące problemy omawiane są podczas cyklicznych spotkań z udziałem przedstawicieli Samorządu Studenckiego i władz Uczelni.

Wsparcie udzielane przez Uczelnię obejmuje również prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa, przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi oraz pomocy jej ofiarom. Studenci przechodzą obowiązkowe szkolenie BHP. Wprowadzona została procedura antymobbingowa i antydyskryminacyjna, uregulowana zarządzeniem Rektora nr 02/09/2022. Ewentualne naruszenia rozstrzygane są m.in. przez uczelnianego Rzecznika Dyscyplinarnego ds. Studentów. Studenci mogą korzystać także ze wsparcia psychologicznego.

Motywowanie studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się i rozwoju realizowane jest poprzez stosowanie różnych instrumentów oddziaływania. Studenci mają możliwość uzyskania ulg i bonifikat związanych z opłatami, a także dedykowanych stypendiów. Mogą także brać udział w szkoleniach, warsztatach, stażach prowadzonych przez praktyków z Uczelni a także projektach związanych z rozwijaniem mobilności studenckiej jak Erasmus+. W Uczelni funkcjonuje także Magazyn Studencki Discipulus, w którym studenci mogą publikować swoje artykuły naukowe.

Proces uczenia się wspierany jest także poprzez odpowiednie przygotowanie kadry. W ocenie studentów dostępność i częstotliwość konsultacji prowadzonych przez nauczycieli akademickich jest realizowana na wystarczającym poziomie. Godziny funkcjonowania komórek odpowiedzialnych za obsługę studentów są dostosowane do ich potrzeb, uwzględniając m.in. różne tryby studiów. Pracownicy Biura Obsługi Studenta podnoszą swoje kwalifikacje m.in. poprzez uczestnictwo w szkoleniach dotyczących obsługi niezbędnych narzędzi technologicznych, umiejętności interpersonalnych czy obsługi studentów z niepełnosprawnościami.

Uczelnia wspiera działalność Samorządu Studentów na płaszczyźnie materialnej i pozamaterialnej. W ramach Filii w Lublinie funkcjonuje Rada Samorządu, która współorganizuje inicjatywy organizowane przez Uczelnię (m.in. inaugurację roku akademickiego, Dni Otwarte, Targi Edukacyjne), oraz realizuje własne wydarzenia merytoryczne i integracyjne na rzecz społeczności akademickiej. Przedstawiciele studentów uczestniczą w wyjazdach szkoleniowych i ogólnopolskich konferencjach. Uczelnia zapewnia pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem i działalnością Rady poprzez przydzielenie rocznego budżetu, odpowiednio zarządzanego przez Radę Główną. Rada Samorządu nie posiada na obszarze Filii własnego biura (siedziby), jednak Uczelnia umożliwia realizowanie spotkań Rady poprzez udostępnianie sal. Z przedstawionej dokumentacji oraz rozmów ze studentami wynika, że przedstawiciele studentów nie są wystarczająco zaangażowani w procesy związane z podnoszeniem i rozwijaniem jakości kształcenia.

Studenci Filii w Lublinie uczestniczą w cyklicznych przeglądach przeprowadzanych w formie ankiet ewaluacyjnych, dotyczących głównie jakości i atrakcyjności prowadzonych zajęć dydaktycznych. Mogą zgłaszać swoje uwagi i postulaty dotyczące m.in. bieżących problemów, potrzeb czy obowiązujących

regulaminów bezpośrednio do władz Filii lub poprzez Samorząd studencki. Nie zostały jednak podjęte działania pozwalające na systematyczny rozwój i doskonalenie systemu wsparcia.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Studenci Filii w Lublinie objęci są podstawowym i stałym systemem wsparcia w osiąganiu efektów uczenia się. Przybiera on zróżnicowane formy, adekwatne do specyfiki kierunku oraz uwzględnia potrzeby różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Pozwala na merytoryczne, materialne i organizacyjne przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy oraz utrzymanie odpowiedniej motywacji do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce. W Filii prowadzone są działania sprzyjające rozwojowi studentów w działalności pozanaukowej i społecznej. System zgłaszania skarg i wniosków pozwala na zapewnienie odpowiedniej reakcji w przypadku sytuacji problemowych. Jednostka prowadzi działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i zapobieganiem zjawiskom dyskryminacji i przemocy. Kompetencje kadry naukowej i administracyjnej zapewniają powszechne wsparcie w procesie uczenia się. Zapewnione warunki sprzyjają funkcjonowaniu organizacji studenckich i Samorządu Studentów.

Jako przesłanki decydujące o propozycji oceny kryterium 8 jako kryterium spełnione częściowo należy wskazać:

1. Niezaangażowanie przedstawicieli studentów w procesy zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w badanym okresie, w tym niewłączenie ich w prace odpowiednich ciał i gremiów.
2. Brak okresowej kompleksowej oceny poziomu zadowolenia studentów z otrzymywanego wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zapewnienie stałej przestrzeni biurowej, stanowiącej siedzibę Rady Samorządu studenckiego na terenie Filii w Lublinie.
2. Rekomenduje się podjęcie działań prowadzących do rozwoju i zwiększenia liczby pozanaukowych form aktywności studentów realizowanych na terenie Filii w Lublinie.

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie działań pozwalających na zaangażowanie studentów w procesy zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, w szczególności włączenie ich w prace ciał

i gremiów odpowiadających za monitorowanie, przegląd oraz doskonalenie programu studiów.

2. Zaleca się wprowadzenie kompleksowego, okresowego przeglądu zadowolenia studentów, pozwalającego na rozwój i doskonalenie systemu wsparcia studentów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o programie studiów na kierunku psychologia prowadzonym w Filii w Lublinie Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z siedzibą w Warszawie jest dostępna na stronie internetowej Filii. Zapoznanie się zespołu oceniającego z architekturą strony WWW Uczelni i jej Filii w Lublinie oraz ich zawartością miało miejsce w trakcie przygotowań do wizytacji w Filii, w trakcie wizytacji oraz w trakcie przygotowywania finalnej wersji raportu zespołu oceniającego, tj. w okresie listopad 2014 – styczeń 2025. Na tej podstawie przygotowana została analiza stanu faktycznego.

Odbiorcy mogą się zapoznać z informacją o programie studiów bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, wykorzystywanym sprzętem. Strona spełnia także podstawowe wymogi dostępności cyfrowej dla osób z niepełnosprawnością (skala szarości, wysoki kontrast, negatywny kontrast, podkreślenie linków). Informacje na stronie są publikowane w kilku wersjach językowych: polskiej, angielskiej, czeskiej oraz uzbeckiej – przy czym obcojęzyczne wersje językowe strony odnoszą się do siedziby głównej Uczelni (tj. użytkownik będący na stronie Filii w Lublinie, po wybraniu np. angielskiej wersji językowej strony jest przenoszony na stronę siedziby głównej Uczelni, co jest trudne do zauważenia przez odbiorcę, gdyż nie pojawia się informacja o tym, a jedynie zmienia się nazwa w lewym górnym rogu ekranu). Może to wywoływać dezorientację odbiorcy informacji.

Podobna dezorientacja dotyczy także innych aspektów nawigowania na stronie, np. użytkownik będący na stronie Filii w Lublinie po wybraniu opcji *Uczelnia* jest przenoszony na stronę siedziby głównej, gdzie po wybraniu opcji *Oferty pracy* ma wprowadzić opcję *Wybierz miasto*, ale po wybraniu Filii w Lublinie wraca na stronę startową Filii, na której brak jest informacji o ofertach pracy lub o ich braku. Podobnie dezorientująca jest informacja dotycząca np. Pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnością (opcja *Wybierz miasto* sugeruje, że taki pełnomocnik działa w Filii w Lublinie, tymczasem użytkownik jest przenoszony na stronę startową Filii, na której brak informacji o pełnomocniku). Generalnie nawigacja na stronie nie zapewnia użytkownikowi łatwego orientowania się, w którym miejscu się znajduje – na stronie siedziby głównej, czy filii Uczelni oraz którego miejsca dotyczą informacje, z którymi się zapoznaje. Dezorientacja jest dodatkowo pogłębiona tym, że na wielu dokumentach udostępnianych publicznie na stronie, w tym na dokumencie opisującym program studiów jako instytucja sprawcza widnieje Collegium Humanum – Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie.

Opisowa informacja o studiach na stronie Filii w Lublinie adresowana zarówno do kandydatów na studia, jak i studentów, przedstawiona w prostej, zrozumiałej formie, odnosi się do poszczególnych specjalności oferowanych w ramach kierunku psychologia (na stronie Filii w Lublinie wyszczególnione są obecnie trzy specjalności). Obejmuje ona określenie poziomu studiów, nazwę kierunku, nazwę specjalności, formę studiów i czas trwania studiów, krótką charakterystykę specjalności, ogólną charakterystykę treści programowych realizowanych w ramach specjalności w postaci wyszczególnienia zagadnień tematycznych, opis perspektyw zatrudnienia absolwentów, informację

o opłatach za studia, procedurę rekrutacji. Odesłanie do programu studiów dla cyklu rozpoczynającego się w roku akademickim 2023/2024 następuje ze stron dotyczących poszczególnych specjalności. Odsyłacz ten prowadzi do 60-stronicowego dokumentu w formacie .pdf datowanego na rok 2023 i zawierającego informacje wstępne (nazwa kierunku, poziom i profil studiów, formę studiów nadawany tytuł zawodowy, czas trwania studiów, liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów, podstawę prawną kształcenia, informację o przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, charakterystykę koncepcji kształcenia, w tym opis poszczególnych specjalności, których wymienia się w tym dokumencie 24, opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku psychologia, wykaz zajęć określonych w programie studiów wraz z przypisaną im liczbą punktów ECTS, z podziałem na grupy zajęć [moduły] kształcenia ogólnego, podstawowego, praktycznego, praktycznego w ramach specjalności oraz praktycznego w ramach seminariów i praktyk). Ponadto w dokumencie zawarte są informacje o budowie sylabusu zajęć, budowie matrycy efektów uczenia się udostępnionej publicznie w Biuletynie Informacji Publicznej, jednak bez odesłania do matrycy w dokumencie opisującym program studiów. Charakterystyka metod kształcenia oraz weryfikacji efektów uczenia się ogranicza się do wyszczególnienia stosowanych metod, bez powiązania ich z poszczególnymi efektami uczenia się oraz przedstawienia skali ocen obowiązującej w Uczelni. W dokumencie przedstawiono także wymiar, zasady i formę odbywania praktyk.

W Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie Uczelni zawarty jest opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku psychologia oraz harmonogram realizacji programu studiów na kierunku psychologia, obejmujący wykaz zajęć określonych w programie studiów w porządku poszczególnych semestrów studiów wraz z określeniem formy zajęć, liczby godzin, punktów ECTS oraz formy zaliczenia. Na stronie Filii w Lublinie znajduje się link odsyłający do BIP Uczelni, jednak nie jest on łatwy do odnalezienia, odszukanie go wymaga bowiem przewinięcia się przez kilka ekranów. Trudno zakładać także, że akurat pod tym specyficznym linkiem odbiorca będzie poszukiwał szczegółowej informacji o programie studiów.

W BIP Uczelni zostały zamieszczone także sylabusy poszczególnych zajęć określonych w programie studiów. W sylabusach określone są m.in. efekty uczenia się zakładane dla poszczególnych zajęć, treści programowe w powiązaniu z zakładanymi dla zajęć efektami uczenia się, stosowane metody kształcenia (wyłącznie w formie wykazu, bez wskazania relacji między zakładanymi efektami uczenia się i metodami umożliwiającymi studentom ich nabycie, jak również bez charakterystyki specyficznych sposobów zastosowania tych metod w procesie nauczania i uczenia się w ramach określonych zajęć), lista metod weryfikacji efektów uczenia się (podobnie, jak w przypadku metod kształcenia, niezawierająca odniesień do efektów uczenia się, które mają być tymi metodami sprawdzane, poza ogólnym rozróżnieniem między efektami w zakresie wiedzy oraz umiejętności i kompetencji społecznych, brak jest też określenia w sylabusie określenia celu oraz wymagań dotyczących planowanych jako metody weryfikacji, esejów, prezentacji, projektów, referatów itp.). Dotarcie do szczegółowej informacji o programie studiów zawartej w sylabusach zajęć określonych w programie studiów na kierunku psychologia, zamieszczonej w BIP Uczelni może być trudne dla przeciętnego końcowego odbiorcy, np. przyszłego studenta. Również sposób prezentacji tej informacji w formie odsyłaczy do kilkudziesięciu (ok. 60 dla jednej specjalności) kilkunastonicowych plików .pdf jest dla użytkownika uciążliwy, a informacja przedstawiana w formie liniowej – trudna do zrozumienia.

W BIP udostępniona jest także uchwała w sprawie warunków rekrutacji na rok akademicki 2024/2025. Uchwała nie zawiera jednak terminarza rekrutacji i zapisów na studia. Terminarza ten nie jest również dostępny na stronie głównej Uczelni oraz Filii w Lublinie. Struktura informacji dla kandydata wymusza

już na poziomie rekrutacji wybór specjalności, ponieważ ze strony specjalności jest dostęp do procedury rekrutacji. Lista specjalności wykazanych na stronie Filii w Lublinie nie jest zgodna co do liczby z wykazem specjalności przedstawionym w koncepcji kształcenia w dokumencie Program studiów, bowiem w koncepcji kształcenia jest mowa o możliwości wyboru spośród 24 specjalności, zaś na stronie liczba specjalności obejmuje obecnie 3 pozycje [odczyt na dzień: 2025-01-04], co wprowadza chaos informacyjny wśród kandydatów na studia.

W odniesieniu do warunków realizacji programu studiów publicznie dostępna informacja dotyczy:

1. kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparcia technicznego w tym zakresie w postaci zarządzenia Zarządcy Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z dnia 19 sierpnia 2024 roku, w sprawie wprowadzenia Zasad kształcenia na odległość na studiach pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, dostępnego w BIP Uczelni. Informacja ta, podobnie jak szczegółowa informacja o studiach, jest jednak trudna do odnalezienia dla przeciętnego końcowego odbiorcy informacji wśród licznych zarządzeń z lat 2022-2024 udostępnionych w BIP. Na stronie głównej natomiast brak jest publicznie dostępnej informacji dotyczącej kształcenia z użyciem metod kształcenia na odległość, poza informacją w aktualnościach o obowiązujących przepisach prawa w tym zakresie i rezygnacji z prowadzenia studiów w formie zdalnej,
2. zasad dyplomowania,
3. kształcenia w zakresie znajomości języków obcych,
4. biblioteki i cyfrowych zasobów wiedzy,
5. pracowni testów psychologicznych, przy czym z podanych na ten temat informacji nie wynika jednoznacznie, czy prezentowany na stronie wykaz testów jest dostępny w siedzibie głównej Uczelni, czy w Filii w Lublinie,
6. wsparcia dla osób z niepełnosprawnością,
7. wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy.

Brak jest publicznie dostępnej informacji o osiągniętych przez studentów rezultatach, np. osiągnięciach kół naukowych, realizowanych przez studentów projektach naukowych i społecznych, organizowanych wydarzeniach naukowych i społecznych, publikacjach.

W raporcie samooceny Uczelnia informuje, iż prowadzony jest monitoring strony internetowej w zakresie jej uaktualnienia, liczby odsłon i zgłaszanych oczekiwań użytkowników, jak również deklaruje konsultowanie jakości i zakresu strony z Samorządem Studentów, kadra dydaktyczną i administracyjną. Wskazuje również, iż w ramach polityki jakości przewidywana jest ewaluacja publicznego dostępu do informacji o programie studiów. Ewaluacja taka ma być prowadzona cyklicznie i obejmować kompletność, rzetelność, dostępność, aktualność publikowanej informacji oraz jej dostosowanie do różnych grup odbiorców. Wyniki ewaluacji będą stanowiły podstawę do doskonalenia publicznego dostępu do informacji o programie studiów. Zespół oceniający zwrócił się z prośbą o udostępnienie wyników ostatniej oceny publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. W odpowiedzi Filia w Lublinie udostępniła surowe, częściowo przeanalizowane dane pochodzące od studentów, informując jednocześnie, że materiał znajduje się w trakcie gromadzenia, analizowania i opracowywania. W zamierzeniu adresatami ankiety ewaluacyjnej dotyczącej publicznego dostępu do informacji o programie studiów i osiągniętych

rezultatach mają być, oprócz studentów, pracownicy administracyjni, absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni. Na podstawie udostępnionych kwestionariuszy ankiety można się dowiedzieć, że ocenie podlegają następujące elementy: łatwość zapoznania się z informacją o studiach, kompletność i zakres informacji o programie studiów, aktualność, rzetelność, zrozumiałość, kompleksowość informacji oraz jej dostosowanie do potrzeb odbiorców, wykorzystanie wcześniejszych ocen w doskonaleniu publicznego dostępu do informacji o studiach (np. niemożliwe do oceny w sytuacji, gdy ewaluacja była przeprowadzana po raz pierwszy, co miało miejsce w Filii w Lublinie). Odbiorca może się posłużyć do oceny poszczególnych aspektów dwustopniową skalą (TAK, NIE), jak również zgłosić uwagi w formie otwartego tekstu. Należy zatem stwierdzić, że monitorowanie i ocena publicznego dostępu do informacji zostało w Filii w Lublinie zainicjowane.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Informacja o programie studiów i warunkach jego realizacji jest dostępna publicznie bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Informacja o programie studiów obejmuje cel i koncepcję kształcenia, opis zakładanych efektów uczenia się, opis procesu nauczania oraz jego organizacji, ogólną charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania studentów w toku studiów i na ich zakończenie, przyznawane kwalifikacje oraz tytuł zawodowy, jak również charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się, w tym zasady dotyczące kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie. Brak jest publicznie dostępnej informacji o osiągniętych przez studentów rezultatach. Uczelnia deklaruje wdrożenie procedury cyklicznej ewaluacji kompletności, rzetelności, dostępności, aktualności publikowanej informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach oraz dostosowania informacji do różnych grup odbiorców, jak również wykorzystanie wyników ewaluacji do doskonalenia w tym zakresie. Ewaluacja taka została zainicjowana.

System nawigacji po stronie WWW Uczelni oraz sposób prezentowania informacji, w szczególności o programie studiów nie spełnia warunku łatwości zapoznania się z tą informacją, co powoduje w konsekwencji ograniczenie przejrzystości informacji udostępnionej na stronie i czyni ją nie w pełni przydatną dla przyszłych i obecnych studentów, absolwentów, interesariuszy zewnętrznych, np. pracodawców, a także innych potencjalnych odbiorców. Na stronie brak jest również informacji o rezultatach osiągniętych przez studentów.

U podstaw propozycji oceny kryterium spełnione częściowo leżą następujące zdiagnozowane przez zespół oceniający nieprawidłowości w odniesieniu do zakresu oceny w kryterium 9:

1. Strona WWW Uczelni cechuje się zagmatwaną (labiryntową) nawigacją, która utrudnia orientację użytkownika i odnalezienie jasnych punktów odniesienia. Brakuje jednoznacznych

elementów wskazujących, gdzie użytkownik aktualnie się znajduje – na stronie głównej Uczelni czy na stronie Filii w Lublinie. Taki brak przejrzystości prowadzi do zagubienia i trudności w rozróżnieniu informacji dotyczących siedziby głównej od tych odnoszących się do Filii w Lublinie.

2. Informacje o programie studiów są rozproszone w różnych miejscach strony, a pełna ich wersja znajduje się w mało przyjaznej formie w Biuletynie Informacji Publicznej. Zamiast zastosować bardziej wygodne dla użytkownika rozwiązania hipertekstowe, informacje te zostały przedstawione w trudno przyswajalnej, liniowej formie – w postaci licznych, wielostronicowych plików.
3. Sposób prezentacji informacji dla kandydatów na studia wprowadza chaos, powodując niejasności co do tego, czy rekrutacja dotyczy kierunku czy specjalności oraz jaka jest liczba dostępnych specjalności. Brakuje również informacji o harmonogramie rekrutacji i zapisach na studia.
4. Brak publicznie dostępnej informacji o rezultatach osiągniętych przez studentów.
5. Pominięcie w ewaluacji publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach takich grup odbiorców jak kandydaci na studia lub interesariusze zewnętrzni z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie przejrzystego systemu nawigacji na stronie WWW Uczelni, który umożliwi użytkownikom łatwe odnalezienie punktów odniesienia i jednoznacznie wskaże, w którym miejscu strony się znajdują – czy na stronie głównej Uczelni, czy na stronie Filii w Lublinie. Należy dążyć do poprawy przejrzystości strony, by użytkownicy mogli bez problemu odróżnić informacje dotyczące siedziby głównej od tych odnoszących się do Filii.
2. Zaleca się uporządkowanie informacji o programie studiów i prezentowanie ich w bardziej przyjazny sposób, z wykorzystaniem rozwiązań hipertekstowych. Informacje powinny być dostępne w łatwej do przyswojenia formie, unikając licznych, wielostronicowych plików, które utrudniają odbiór treści.
3. Zaleca się uporządkowanie i ujednolicenie prezentacji informacji dla kandydatów na studia, aby jasno określić, czy rekrutacja dotyczy kierunku, czy specjalności oraz jaka jest liczba dostępnych specjalności. Należy również dodać pełne informacje o harmonogramie rekrutacji i zapisach na studia.
4. Zaleca się publiczne udostępnienie informacji o osiągniętych przez studentów rezultatach, aby umożliwić kandydatom i interesariuszom zapoznanie się z wynikami edukacyjnymi Uczelni.

5. Zaleca się objęcie badaniami dotyczącymi oceny publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i uzyskanych rezultatach innych, poza studentami, grup potencjalnych odbiorców informacji.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, administracyjny oraz odpowiedzialność w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku psychologia prowadzonym w Filii w Lublinie Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z siedzibą w Warszawie nie zostały w sposób klarowny opisane w raporcie samooceny, ani w dokumentacji dostarczonej przez Filię. W trakcie wizytacji zespół oceniający został poinformowany, iż nadzór merytoryczny nad kierunkiem psychologia sprawuje Dyrektor Instytutu Psychologii Filii w Lublinie (powołany pod koniec listopada 2024 r., wcześniej te obowiązki spoczywały na Prorektorze ds. Filii w Lublinie). Dyrektor Instytutu jest także odpowiedzialny za zapewnienie i doskonalenie jakości. Za nadzór organizacyjny nad kierunkiem odpowiada Dyrektor Filii w Lublinie. Powołany został również Zespół Jakości Kształcenia (ZJK) dla kierunku psychologia, w skład którego wchodzi: Dyrektor Instytutu, przedstawiciele nauczycieli akademickich, przedstawiciele studentów. W składzie ZJK brak jest przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców. Jakkolwiek ogólny podział obowiązków w zakresie nadzoru organizacyjno-administracyjnego oraz merytorycznego, jak również odpowiedzialność za realizację procedur projakościowych, zostały określone, to jednak nadal brak przejrzystości w podziale zadań oraz wyraźnego określenia zakresu obowiązków poszczególnych osób nadzorujących kształcenie na kierunku psychologia. Ponadto Dyrektor Instytutu Psychologii jako osoba odpowiedzialna jednocześnie za nadzór merytoryczny nad kierunkiem oraz zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia, w tym monitorowanie o doskonalenie programu studiów, pełniąc podwójną rolę, pozostaje w konflikcie interesów, który nie sprzyja obiektywności działań ewaluacyjnych.

W Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” została powołana Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK), na podstawie zarządzenia Zarządcy Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z dnia 27 sierpnia 2024 roku, w skład której wchodzi m.in. koordynatorzy jakości kształcenia na kierunku psychologia, przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz przedstawiciele studentów. Zespół oceniający uzyskał także zapewnienie o częstych spotkaniach UKJK. Przywołane wyżej zarządzenie poza składem osobowym UKJK, nie określa zakresu jej odpowiedzialności za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia w poszczególnych filiach, zadań z tym związanych, trybu pracy oraz dokumentowania i wykorzystania wyników pracy Komisji.

W Filii w Lublinie, zgodnie z zarządzeniem z dnia 6 czerwca 2024 roku dotyczącym Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w UBNS „Varsovia”, został powołany wzmiankowany wyżej Zespół Jakości Kształcenia dla kierunku psychologia. Z przywołanego wyżej zarządzenia z dnia 6 czerwca 2024 roku wynika, że Zespół ten odpowiada za:

1. badanie opinii interesariuszy zewnętrznych o programie studiów,
2. badanie opinii studentów na temat nauczycieli akademickich i innych osób,
3. ogólną ocenę stopnia zadowolenia z otrzymanej usługi edukacyjnej i wsparcia w procesie studiowania,

4. ewaluację infrastruktury dydaktycznej,
5. ewaluację organizacji egzaminów i zaliczania zajęć (prac etapowych),
6. ewaluację polityki informacyjnej i skuteczności komunikacji w Uczelni i wobec otoczenia,
7. ewaluację procesu dyplomowania,
8. ewaluację programu studiów,
9. ewaluację publicznego dostępu do informacji o programie studiów,
10. ewaluację współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (OSG),
11. ewaluację zasobów bibliotecznych,
12. ewaluację zawodowych praktyk studenckich,
13. hospitację zajęć dydaktycznych,
14. ewaluację działań w obszarze umiędzynarodowienia,
15. ewaluację WSZJK.

Jako załącznik do raportu samooceny Filia w Lublinie dołączyła 15 procedur realizacji wymienionych wyżej zadań ZJK.

W każdej z procedur określony jest termin i częstotliwość realizacji procedury, podmioty odpowiedzialne za jej realizację, szczegółowy opis procedury obejmujący: przedmiot oceny, kryteria oceny, tryb przeprowadzania procedury, w obrębie którego określony jest zakres odpowiedzialności każdego z podmiotów odpowiedzialnych za realizację procedury, sposób dokumentowania wyników ewaluacji określonego aspektu wraz z wzorami dokumentacji. Procedury uwzględniają opracowanie podsumowania i wniosków z przeprowadzonej ewaluacji, zasady udostępniania wniosków określonym podmiotom, jak również planowanie i realizację działań naprawczych i doskonalących i monitorowanie ich skuteczności w odniesieniu do jakości kształcenia. Brak jest natomiast w przypadku niektórych procedur (np. ewaluacji praktyk zawodowych studentów, ewaluacji programu studiów) określenia źródeł informacji i danych, na podstawie których gromadzone będą dane niezbędne do przeprowadzenia analizy w danym obszarze ewaluacji.

Wśród procedur wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia brak jest formalnie przyjętej procedury zatwierdzania, zmian oraz wycofywania programu studiów. Natomiast w dniu 2 grudnia 2024 roku Senat Uczelni przyjął uchwałę w sprawie wytycznych w zakresie ustalania programów studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Uchwała ta określa warunki, jakie musi spełnić program studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, wymaganą dokumentację programu studiów, tryb postępowania w przedmiocie ustalenia, zmiany oraz wycofania programu studiów. Wśród warunków jakie musi spełniać program studiów uwzględniono konieczność stosowania nowych metod kształcenia. Zważywszy, że wzmiankowana wyżej uchwała Senatu została przyjęta na 4 dni przed rozpoczęciem wizytacji, nie można ocenić skuteczności jej stosowania i wynikających stąd korzyści dla zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, w tym programu studiów.

Przyjęcie na studia na kierunek psychologia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte w drodze uchwały Senatu zasady kwalifikacji. Szczegółowe uwagi dotyczące zasad kwalifikacji zawarte są w analizie stanu faktycznego w kryterium 3.

Uczelnia oraz jej Filia w Lublinie opracowały procedurę systematycznej oceny programu studiów. Procedura ta zakłada cykliczność oceny co najmniej raz na trzy lata oraz obligatoryjnie po zakończeniu pierwszego roku nowego cyklu kształcenia oraz po modyfikacji programu studiów lub harmonogramu jego realizacji. Zgodnie z procedurą w ocenie programu studiów uwzględnia się: poprawność konstrukcji programu studiów, w tym zgodność z prawem i efekty uczenia się, poprawność realizacji programu studiów, w tym harmonogram jego realizacji, poprawność konstrukcji i realizacji programów przedmiotów i regulaminów przedmiotów. Za przeprowadzenie analizy danych odpowiedzialny jest, zgodnie z procedurą, Koordynator ds. jakości kształcenia lub wyznaczona przez niego osoba ze składu ZJK. W procedurze przewidziano opracowanie podsumowania z oceny programu studiów, sformułowania wniosków oraz zaleceń i rekomendacji, przekazanie tych dokumentów osobom odpowiedzialnym za kierunek oraz jakość kształcenia na Uczelni, jak również ich publikację, a także ocenę skuteczności podjętych działań naprawczych i doskonalących. Załącznikiem do procedury jest kwestionariusz spełnienia przez program studiów standardów jakości kształcenia, który został opracowany na podstawie szczegółowych kryteriów oceny programowej PKA i wskaźników spełnienia standardów jakości kształcenia, określonych przez PKA.

Wśród przykładowych dowodów na funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia udostępnionych przez Filię w Lublinie przedstawiono w postaci surowej wypełniony kwestionariusz spełnienia przez program studiów standardów jakości kształcenia, opracowany na podstawie szczegółowych kryteriów oceny programowej ustalonych przez PKA. W dokumencie brak jest informacji o osobach odpowiedzialnych za wypełnienie kwestionariusza, jak również określenia źródeł informacji, które stanowiły podstawę sformułowanych ocen. Przytłaczająca większość standardów jakości kształcenia zostało ocenionych jako spełnione, w przypadku standardów ocenionych jako częściowo spełnione (1 standard) wskazane zostały elementy wymagające naprawy, brak jest jednak jakichkolwiek informacji o podjętych w tym zakresie działaniach naprawczych oraz odpowiedzialności za ich realizację. Świadczy to o braku wykorzystania wyników oceny programu studiów do jego naprawy, a tym samym potwierdza niską skuteczność przeprowadzonych prac ewaluacyjnych, ich formalny charakter ograniczający się do realizacji procedury, przy jednoczesnym ignorowaniu immanentnego celu ewaluacji, jakim jest naprawa zdiagnozowanych w jej wyniku nieprawidłowości. Ponadto w rezultacie oceny programu studiów wielu nieprawidłowości nie dostrzeżono np. nieprawidłowości w formułowaniu efektów uczenia się, co wskazuje na niedostateczną wnikliwość procesu oceny. Brak jest także wykorzystania w ocenie programu studiów kluczowych wskaźników ilościowych postępów i niepowodzeń studentów, informacji zwrotnych od studentów dotyczących satysfakcji z programu studiów, informacji zwrotnych od przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dotyczących programu studiów na kierunku psychologia, wyników oceny prac etapowych i dyplomowych itp. Wymienione braki podważają kompleksowość, wnikliwość i rzetelność przeprowadzonej oceny, szczególnie jeśli się zważy zastrzeżenia sformułowane w odniesieniu do programu studiów w kryteriach 1, 2 oraz 3. Warto się zastanowić nad sensem takiej realizacji procedury oraz dokumentowania jej wyników. W zapewnieniu i doskonaleniu jakości nie chodzi bowiem o realizację procedur, lecz o zidentyfikowanie nieprawidłowości lub elementów możliwych do udoskonalenia i zaplanowanie, wdrożenie oraz ocenę skuteczności podjętych działań naprawczych lub doskonalących.

Dotychczasowe zmiany, które zostały dokonane w Filii w Lublinie w programie studiów dotyczyły wyłącznie dostosowania się do wymogów prawnych, co doprowadziło do likwidacji studiów prowadzanych wyłącznie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednak już

w zakresie bardzo poważnej strukturalnej nieprawidłowości, jaką jest prowadzenie studiów w trybie określanym jako LiM (studia skrócone do 5 semestrów) nie zaplanowano i w konsekwencji nie podjęto żadnych działań zmierzających do usunięcia tej nieprawidłowości, poza zaprzestaniem rekrutacji na studia w trybie LiM. Nie rozwiązuje to jednak problemu w odniesieniu do studiów, które są w tym trybie kontynuowane, a których studenci nie mogą osiągnąć efektów uczenia się zakładanych w programie studiów na kierunku psychologia, których nabycie, zgodnie z programem studiów, wymaga łącznego nakładu pracy studenta odpowiadającego 300 punktom ECTS, niemożliwego do poniesienia w ciągu 5 semestrów. Na podstawie dokumentów dostarczonych zespołowi oceniającemu, przedstawiających rezultaty i zakres oceny programu studiów należy stwierdzić, iż w Filii w Lublinie ocena ta ma charakter wyłącznie formalny i powierzchowny, nie jest oparta o zasób celowo gromadzonych danych i informacji pochodzących od wszystkich interesariuszy procesu kształcenia, nie ma charakteru kompleksowego, nie można też stwierdzić, że z oceny programu studiów są wyciągane wnioski, stanowiące podstawę do naprawy lub doskonalenia tego programu.

Jako dowód działalności ZJK zaprezentowano także:

1. Wypełnione kwestionariusze ankiety ewaluacyjnej ogólnego stopnia zadowolenia z otrzymanej usługi edukacyjnej i wsparcia w procesie studiowania (łącznie 27 kwestionariuszy, brak jest informacji, w jakim okresie dane były gromadzone). Zgodnie z kwestionariuszem ankiety ocenie, wedle sześciopunktowej skali, podlegały m.in.: ogólna satysfakcja ze studiowania, procedury administracyjne, system informacyjny, ewaluacyjne akcje ankietowe, dostęp do informacji, oferta dydaktyczna, zdalne nauczanie, praktyki zawodowe, wsparcie psychologiczne, pomoc prawna. Poza surowym materiałem ewaluacyjnym Filia w Lublinie udostępniła także wyniki wstępnej analizy zgromadzonych danych w formie prezentacji rozkładu odpowiedzi respondentów w postaci tabel oraz wykresów. Brak jest natomiast raportu końcowego obejmującego podsumowanie wyników ewaluacji, wnioski oraz rekomendacje.
2. Wypełnione kwestionariusze ankiety oceny organizacji egzaminów i zaliczania zajęć na kierunku psychologia. Zgodnie z kwestionariuszem ankiety ocenie, wedle pięciopunktowej skali, podlegały m.in.: kompletność dokumentacji, terminowość przygotowania dokumentacji, zgodność metod weryfikacji z efektami uczenia się, zgodność metod weryfikacji z treściami programowymi. Ocena została przeprowadzona przez Dyrektora Instytutu Psychologii UBNS „Varsovia” w Warszawie na cztery dni przed rozpoczęciem wizytacji w Filii w Lublinie. Poza surowym materiałem z ewaluacji udostępniona dokumentacja nie zawiera analizy i opracowania danych, jak również raportu podsumowującego.

Analiza przedstawionych powyżej przykładów działalności Zespołu Jakości Kształcenia (ZJK) wskazuje, że mają one bardzo ograniczoną wartość, a w niektórych przypadkach nie przedstawiają żadnej wartości dla efektywnego funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości. Podejmowane inicjatywy ewaluacyjne mają wyłącznie charakter formalnej realizacji procedur, w ich wyniku nie są formułowane żadne wnioski, które stanowiłyby podstawę do inicjowania działań naprawczych lub doskonalących.

Udział interesariuszy wewnętrznych w zapewnieniu i doskonaleniu jakości z punktu widzenia formalnego jest zagwarantowany poprzez fakt, że w skład ZJK wchodzi zarówno przedstawiciele studentów kierunku, jak i nauczycieli akademickich. Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego nie jest zapewniony nawet w sensie formalnym. Na podstawie przedstawionych

przykładów badań ewaluacyjnych brak jest jednak dowodów faktycznego zaangażowania studentów oraz nauczycieli akademickich, a także reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców w działania związane z ewaluacją i doskonaleniem programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” i Filia w Lublinie podjęły kroki w kierunku stworzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Powołano Uczelnianą Komisję do spraw Jakości Kształcenia oraz Zespół ds. Jakości Kształcenia w Filii w Lublinie. Zaprojektowano procedury mające na celu systematyczną ocenę programu studiów i warunków jego realizacji, przewidując cykliczne oceny w obrębie różnych obszarów aktywności związanych z realizacją kształcenia w tym na kierunku psychologia oraz opracowanie zaleceń i rekomendacji na podstawie wyników prowadzonej ewaluacji.

Mimo prób budowy systemu zapewnienia jakości kształcenia, jego wdrożenie w Filii w Lublinie jest wysoce formalne, niekompletne oraz niewystarczające do rzeczywistego doskonalenia jakości kształcenia. Podjęte działania wykazują szereg nieprawidłowości, stanowiących przyczynę nieskuteczności systemu w monitorowaniu i doskonaleniu programu studiów.

Nieprawidłowości o rażącym charakterze, stanowiące przesłanki do propozycji oceny kryterium niespełnione w odniesieniu do kryterium 10 są następujące:

1. Problemy strukturalne i luki w zarządzaniu jakością, w tym:
 - a. brak przejrzystości i jasnego podziału kompetencji – nie określono jasno, kto sprawuje nadzór merytoryczny i administracyjny nad kierunkiem psychologia oraz jakie są relacje między osobami sprawującymi nadzór merytoryczny i administracyjno-organizacyjny a osobami odpowiadającymi za ewaluację i doskonalenie jakości, co skutkuje lukami kompetencyjnymi i niespójnością działań;
 - b. podwójna rola Dyrektora Instytutu Psychologii – Dyrektor odpowiada zarówno za realizację programu studiów, jak i za jego ewaluację, co prowadzi do konfliktu interesów i podważa obiektywność oceny.
2. Problemy w realizacji procedur zapewnienia i doskonalenia jakości i potwierdzenia ich skuteczności, w tym:
 - a. formalne podejście do ewaluacji, skutkujące jej pozorowaniem – wprowadzone procedury imitują ewaluację, ocena ogranicza się do wypełniania dokumentów bez dogłębnej analizy słabych i mocnych stron programu studiów;
 - b. brak systematycznego udziału kluczowych interesariuszy – w ewaluacji programu studiów nie biorą udziału nauczyciele akademicy, studenci oraz przedstawiciele otoczenia

społeczno-gospodarczego, co ogranicza możliwość uwzględnienia perspektywy wszystkich grup interesariuszy procesu kształcenia w ocenie i doskonaleniu programu studiów;

- c. brak określenia i wykorzystania w ewaluacji programu studiów zakresu celowo i systematycznie gromadzonych danych ilościowych i informacji zwrotnych pochodzących od wszystkich interesariuszy procesu kształcenia, skutkujący fragmentarycznością ewaluacji programu studiów;
- d. niedostatek dowodów i brak oceny skuteczności działań naprawczych i doskonalących – Filia przedstawiła wyłącznie przykładowe surowe materiały z ewaluacji, co nie pozwala na identyfikację i ocenę efektywności podejmowanych działań naprawczych lub doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak